

Związek Piłki Ręcznej w Polsce
02-819 Warszawa, ul. Puławska 300

BIULETYN

Kolegium Sędziów ZPRP

Nr 28/2011

Zawiera:

Wstęp

1. Odszedł następny z nas...
2. Spotkanie Przewodniczących Komisji Sędziowskich WZPR
3. Program szkolenia młodych sędziów YRP w EHF
4. Nasi poza granicami kraju
5. Aktualne Regulaminy KS

Warszawa, lipiec 2011

Copyright © 2011 by Związek Piłki Ręcznej w Polsce.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zabrania się kopiowania, przedruku lub rozpowszechniania jakichkolwiek fragmentów Biuletynu bez zgody Kolegium Sędziów ZPRP.

Opracowanie graficzne, redakcja i skład:

Wojciech Michalik
Wojciech Marcinek

Szanowne Koleżanki!
Szanowni Koledzy!

Za nami bardzo atrakcyjny sezon. Ten w wykonaniu drużyn seniorskich, bo młodzież zakończy swoje wzmaganie z końcem lipca, podczas XVII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach letnich. Przedstawiciele naszej dyscypliny spotkają się w tym roku w Płocku i Ciechanowie. I tam zakończy swój sezon nasza młodzież.

Wracając do rozgrywek seniorskich należy przypomnieć, że końcówka ligowa przyniosła bardzo dużo niespodziewanych wyników i sensacyjnych rozstrzygnięć. W tej emocjonującej atmosferze nie uniknęliśmy sędziowskiego błędu. Powtórzenie meczu ligowego jest bardzo bolesnym doświadczeniem nie tylko dla bezpośrednich uczestników tego zdarzenia, ale także dla całego naszego środowiska. Konieczność zastosowania sankcji dyscyplinarnych była w tym przypadku nieunikniona. Mam nadzieję, że potrafimy wspólnie wyciągnąć właściwe wnioski z tego przykrego incydentu i „sprawa mielecka” przejdzie do naszej sędziowskiej historii jako pojedynczy epizod, omawiany tylko w celach szkoleniowych. Pomimo tego przypadku dziękuję wszystkim sędziom i delegatom za osobiste zaangażowanie, które pozwoliło przeprowadzić minione rozgrywki, przy bardzo znacznym ubytku personalnym w sposób nadzwyczaj sprawny.

Miniony sezon był ostatnim w bogatej karierze Marka Majki. Na polskich boiskach sędziował z Januszem Gajosem, Grzegorzem Wojtyczką i Markiem Góralczykiem, a z tym ostatnim oraz Krzysztofem Manysiem reprezentowali nasz kraj na arenach Europy. Podziękowania, tradycyjnie odkładamy do naszego sierpniowego seminarium. Tam podziękujemy również Wojciechowi Majchrzakowi, który po wielu latach sędziowania, a następnie występów w roli delegata, przechodzi na zasłużoną emeryturę. Oczywiście nie kończy swojej przygody z piłką ręczną. Zasmakował w jej historii poświęcając swój czas pisaniu monografii piłki ręcznej w Płocku.

Wykorzystując wakacyjną przerwę, wielu z Was, korzysta z prywatnych zaproszeń i sędziuje na europejskich boiskach w ramach turniejów towarzyskich. Niech będzie to dobry trening przed następnym sezonem i godne reprezentowanie naszego środowiska. Nasi sędziowie międzynarodowi w ramach swoich obowiązków reprezentowali lub jeszcze będą nas reprezentowali w imprezach rangi mistrzowskiej. Jako pierwsze w Mistrzostwach Europy junierek rozegranych w Czechach wystąpiły Małgorzata i Urszula Gutowskie. Dla naszych koleżanek był to równocześnie egzamin na tytuł sędziego kontynentalnego. Po okresie spędzonym w europejskim programie dla młodych sędziów otrzymały szansę, którą w pełni wykorzystały. Od teraz na boiskach Polski i Europy będą występowały z emblematami EHF. W imieniu swoim i całego sędziowskiego środowiska gratuluję i życzę satysfakcji z sędziowskich decyzji. W dalszej kolejności czekamy na udane występy Agnieszki Skowronek i Joanny Brehmer w Holandii oraz Bartosza Leszczyńskiego Marcina Piechoty w Grecji.

W najbliższych komunikatach znajdziecie informacje będące odbiciem decyzji Zarządu Związku, który na swoim posiedzeniu dnia 27 czerwca podjął kilka bardzo ważnych dla nas uchwał. W uchwale nr 28/11 odniósł się do zmian w przepisach gry w piłkę ręczną wprowadzonych przez Radę IHF, a o których poinformowano w czasie Kongresu IHF w Marrakeszu. Dokonano także zmian w obowiązujących nas regu-

laminach: wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej i sędziego piłki ręcznej plażowej /uchwała nr 30/11 /, wydawania licencji sędziowskich w ZPRP / uchwała nr 31/11 / oraz wykonywania funkcji delegata ZPRP oraz sędziego głównego turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej /uchwała nr 32/11 /. Zmiany w regulaminach spowodowane zostały zapisami ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie, a także właściwym umiejscowieniem w nich piłki ręcznej plażowej. Z tego samego powodu zatwierdzono zmiany w tekście jednolitym Regulaminu Dyscyplinarnego / uchwała nr 47 /11. Z innych propozycji zgłoszonych przez nasze Kolegium, zatwierdzono uchwałę nr 43/11 listę sędziów i delegatów międzynarodowych na sezon 2011/2012, a także podjęto uchwałę nr 44/11 w sprawie pokrycia ze środków własnych ZPRP kosztów związanych z dodatkowymi obsadami delegatów ZPRP na zawody w sezonie 2011/2012 I ligi kobiet i mężczyzn oraz II ligi kobiet i mężczyzn.

Oddając do Waszych rąk wakacyjny biuletyn, życzę miłej lektury. Nie zapomnijcie o właściwym przygotowaniu się do tegorocznego seminarium w Wągrowcu.

W imieniu Kolegium Sędziów ZPRP, życzę udanego wakacyjnego wypoczynku.

Henryk Szczepański

1. Odszedł następny z nas...

*Zagadka ludzkiego żywota nie polega,
żeby tylko żyć, ale na tym, po co żyć.*

Fiodor Dostojewski

Witold Sobiech 1941-2011

14 maja br. na hali sportowej w Chorzowie podczas meczu superligi kobiet kończył swoją czterdziestoletnią karierę sędziowską Witek Sobiech – „Galancio”. Po raz ostatni pełnił obowiązki sędziego sekretarza zawodów. Uhonorowany w trakcie meczu przez Zarząd Śląskiego Związku Piłki Ręcznej okolicznościowymi upominkami był jak zawsze radosny i przepełniony optymizmem.

Nikt z nas nie przypuszczał wówczas, że już niespełna 3 tygodnie później przyjdzie Go nam pożegnać po raz kolejny. Tym razem już na zawsze.

Witek pochodził ze Skrwilna – niezwykle malowniczej, położonej wśród lasów i jezior gminy w województwie kujawsko-pomorskim. Jednak całe swoje dorosłe życie związał z przemysłowym Śląskiem.

Karierę sędziowską rozpoczął w roku 1971 zdając egzamin na sędziego kandydata. Dwa lata później został sędzią okręgowym. W roku 1982 po zaliczeniu egzaminów związkowych rozpoczął karierę na szczeblu centralnym.

Przeszedł wszystkie szczeble rozgrywek i zakończył karierę sędziego ligowego w roku 1991 na poziomie 1 ligi (wówczas najwyższej klasie rozgrywkowej). Przez kolejnych 20 lat prowadził zawody na terenie Śl.ZPR. W sumie w swojej karierze poprowadził ok. 2000 meczów.

Witka zapamiętamy jednak nie tylko jako sędziego. Pozostanie w naszej pamięci przede wszystkim jako radosny, przyjazny i optymistycznie nastawiony do życia kolega. Pomimo tego, że zmagał się z ciężką chorobą nigdy nie dawał poznać po sobie cierpienia, które odczuwał.

Zmarł nad ranem 1 czerwca 2011. W chwili, gdy wydawało się, że walkę z chorobą już wygrał. Żegnaliśmy Go 3 czerwca na cmentarzu w dzielnicy Piekary Śląskich – Dąbrówce Wielkiej, gdzie rodzina, sąsiedzi i niezliczone grono przyjaciół i kolegów wypełniło niemal cały ten niewielki przykościelny cmentarz.

Stojący na pogrzebie obok mnie przyjaciel szepnął mi do ucha: „to kolejny cmentarz, który przyjdzie nam odwiedzić w Dniu Zmarłych”. Łza zakręciła się w oku i spłynęła po policzku. *Witek* – pomyślałem – *Ty już jesteś z Nimi, z Januszem Filipiakiem (Chudym), Pawłem Musiałikiem (Juniorem), Zygmuntem Miliczkiem, Piotrem Skibą, Antkiem Koźlikiem – co Tam teraz „gwiżdżecie”?*

Grzegorz Wojtyczka

2. Spotkanie Przewodniczących Komisji Sędziowskich WZPR

Gliwice, 26–27 lutego 2011 r.

W dniach 26-27.02.2011 r. w Gliwicach odbyło się spotkanie Kolegium Sędziów ZPRP z Przewodniczącymi Komisji Sędziowskich WZPR.

Tym razem organizatorem spotkania była Komisja Sędziowska Śląskiego Związku Piłki Ręcznej z jej Przewodniczącym Grzegorzem Wojtyczką na czele. Nasze obrady uroczyste otworzył Prezes ŚZPR Pan Alfred Wrzeski. Z jego rąk otrzymaliśmy okolicznościowe znaczki z okazji 80 lecia ŚZPR oraz miłe słowa na początek spotkania. Jako gość w naszych obradach wziął udział Pan mec. Marian Rudnik Radca Prawny ZPRP.

Było to kolejne nasze spotkanie, na którym w części oficjalnej jak i w rozmowach kulturalnych wymienialiśmy się poglądami dotyczącymi działalności komisji sędziowskich w naszych okręgach, rozmawialiśmy o rozwiązaniach, specyfice działania poszczególnych komisjach, funkcjonujących rozwiązaniach dotyczących bieżącej pracy wojewódzkich komisji sędziowskich

Na wstępie pragnę podziękować Koledze Grzesiowi Wojtyczce za wzorową organizację spotkania, w czasie, którego nie tylko pracowaliśmy ale również znaleźliśmy czas na zwiedzenie Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach oraz mogliśmy zobaczyć z bliska Radiostację Gliwicką miejsce prowokacji hitlerowskiej w przededniu rozpoczęcia ataku Niemiec na Polskę w 1939 roku.

Grzesiu, jeszcze raz dziękujemy za kawałek historii Śląska!

Uważam, że spotkanie było ciekawe, a problemy poruszane interesowały nas jako sędziów, obserwatorów i działaczy związanych z piłką ręczną.

Program naszego spotkania przedstawiał się następująco:

- sprawy ogólne omówione przez Henryka Szczepańskiego i Wojtkę Michałikę
- omówienie przez mec. Mariana Rudnika spraw związanych z koniecznymi zmianami w statucie oraz regulaminach związku w związku z wejściem w życie z dniem 25 czerwca 2010 roku nowej ustawy o sporcie kwalifikowanym.
- prezentacja wykonana na podstawie sprawozdań przesłanych, prezentowana przez Andrzeja Mikołajczaka przy wydatnej współpracy Kolegów Przewodniczących
- omówienie pracy w okręgach.

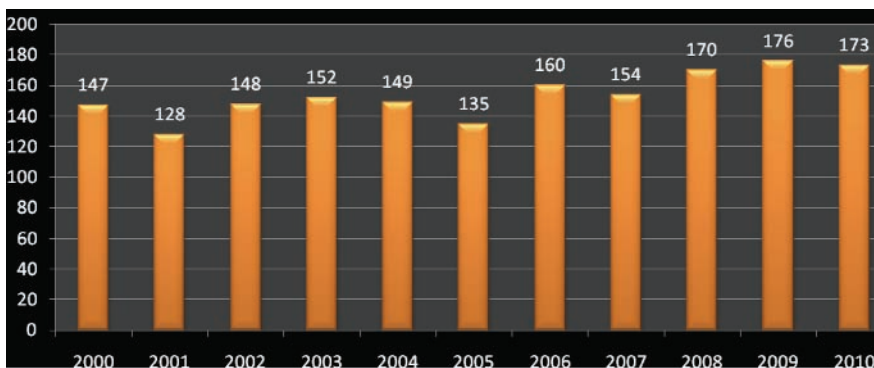
Rozmawialiśmy również o możliwościach integracji środowisk sędziowskich czy to w okręgach czy też na szczeblu ogólnopolskim. Ciekawą propozycję przedstawił Kolega przewodniczący z Pomorskiego WZPR Piotr Wojdyr. Zaproponował zorganizowanie Ogólnopolskiego Rajdu Rowerowego. Koledzy z okręgu pomorskiego organizują taki rajd od kilku lat, po zakończeniu sezonu rozgrywkowego. Więcej informacji po uzgodnieniach z Piotrem.

Dziękuję Kolegom za przygotowanie i zaprezentowanie przygotowanych materiałów oraz za zaangażowanie w trakcie spotkania, którego efektem będzie wdrożenie dobrych rozwiązań w naszych okręgowych związkach.

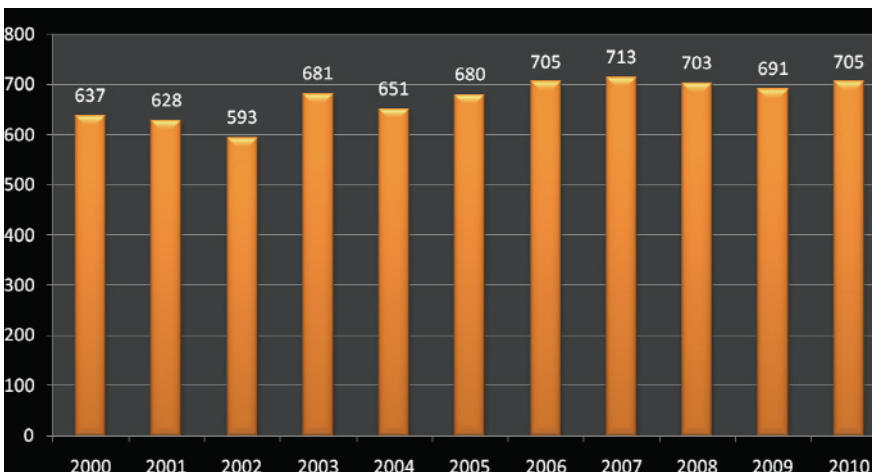
W tym roku udoskonaliliśmy zmieniony arkusz sprawozdania KS WZPR. W niektórych wojewódzkich związkach był problem z zebraniem niektórych danych do sprawozdania. Chcę poinformować, że wszystkie wasze uwagi będą w dalszym ciągu uwzględniane przy modyfikacji arkusza, jednak będzie on w zaproponowanej formie. Dlatego proszę czynić przygotowania w trakcie sezonu i zbierać niektóre dane do sprawozdania dotyczy to szczególnie pozycji „Turnieje z podziałem na kategorie, ilości spotkań które odbyły się w czasie turnieju”.

Uwaga: dane mogą odbiegać od danych za sezon 2009/10 i 2010/11 gdyż uwzględniamy dane z II połowy sezonu 2009/10 i I połowy sezonu 2010/11, bo jest to sprawozdanie za rok 2010.

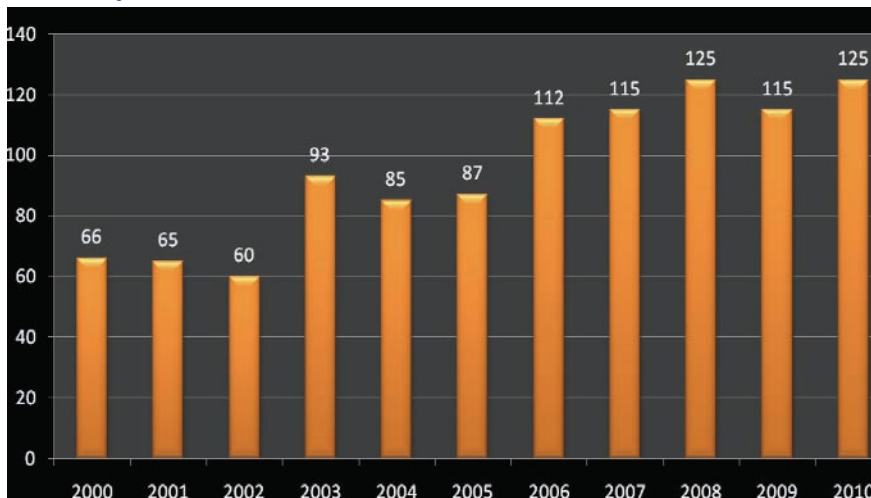
Liczba sędziów szczebla centralnego w latach 2000-2010

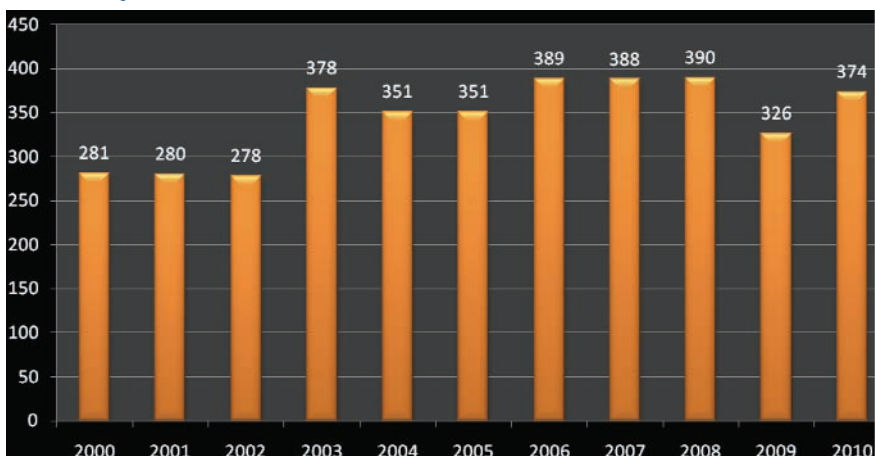
Liczba wszystkich sędziów w latach 2000-2010

Liczba sędzin w latach 2000-2010

Liczba sędziów do 30 lat w latach 200-2010

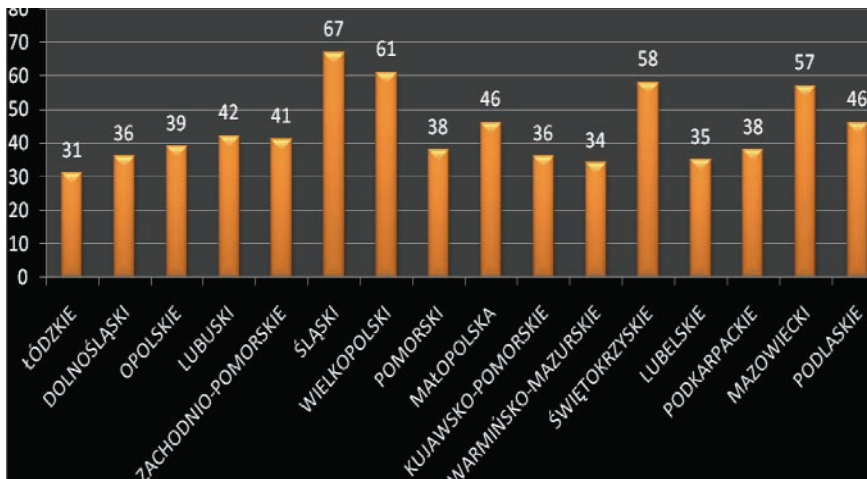

Z danych zebranych ze sprawozdań wynika, że w roku 2010 było 173 sędziów sędziujących zawody szczebla centralnego. Od kilku lat liczba Koleżanek i Kolegów utrzymuje się na podobnym poziomie, natomiast zwiększyła się ogólna liczba sędziów (okręgowych, związkowych i międzynarodowych) do poziomu 705 osób. W minionym roku po chwilowym załamaniu ilość Koleżanek w naszym gronie ilość sędziujących Pań wróciła do poziomu 125.

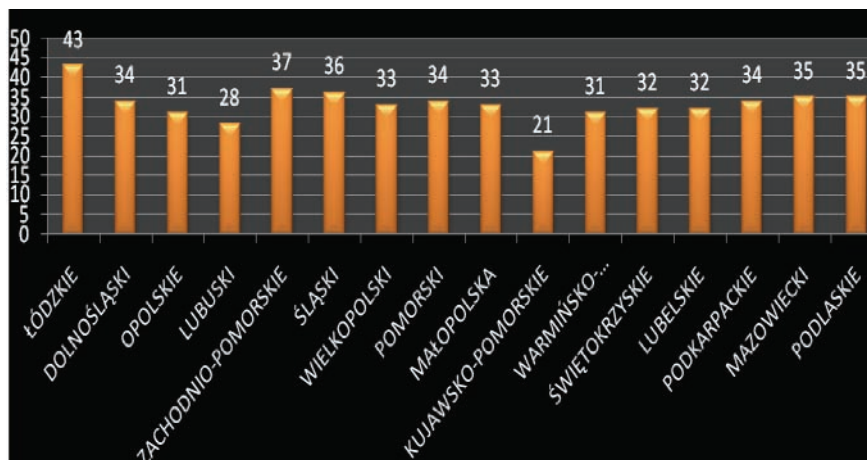
Na ogólną liczbę sędziów 21 posiada uprawnienia sędziego międzynarodowego (wg. sprawozdań), z tego ośmiu jest sędziami czynnymi IHF, EHF w tym dwoje w ramach Young Referee Project.

Zwiększyła nam się ilość sędziów w grupie do 30 lat, jednak w porównaniu do 2008 roku w którym mieliśmy największą grupę sędziów w wieku do 30 lat jeszcze mam trochę brakuje. Co cieszy widać wyraźny wzrost w tej kategorii wiekowej sędziów w porównaniu do poprzedniego roku.

Liczba sędziów w poszczególnych WZPR w roku 2010

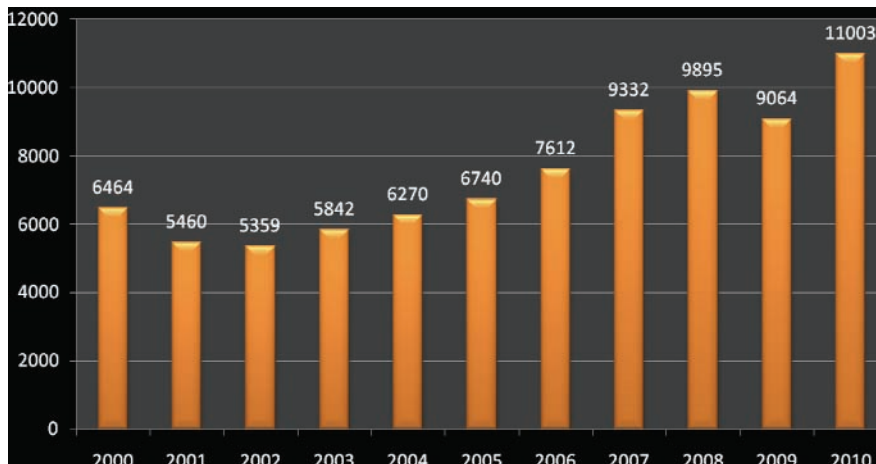

Średnia wieku sędziów w poszczególnych WZPR w roku 2010

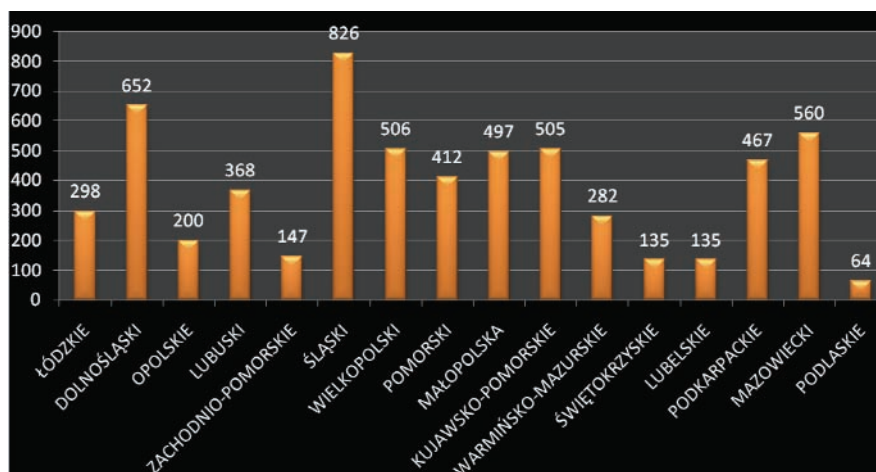

Analizując dane możemy zaobserwować jaka jest różnica w średniej wieku sędziów w poszczególnych okręgach, np. Łódzkie – 43 lata i Kujawsko-Pomorskie – 21 lat.

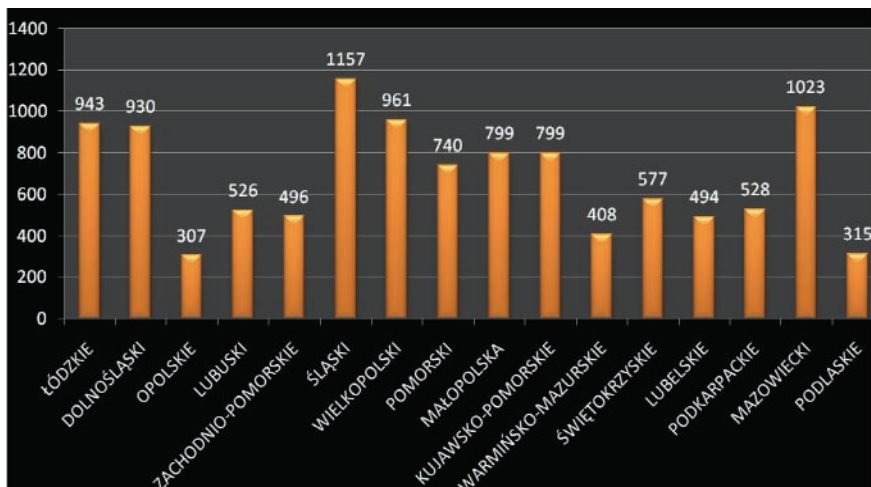
Liczba meczów sędziowanych w Polsce w latach 2000-2010

Liczba meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w ramach rozgrywek obligatoryjnych w roku 2010

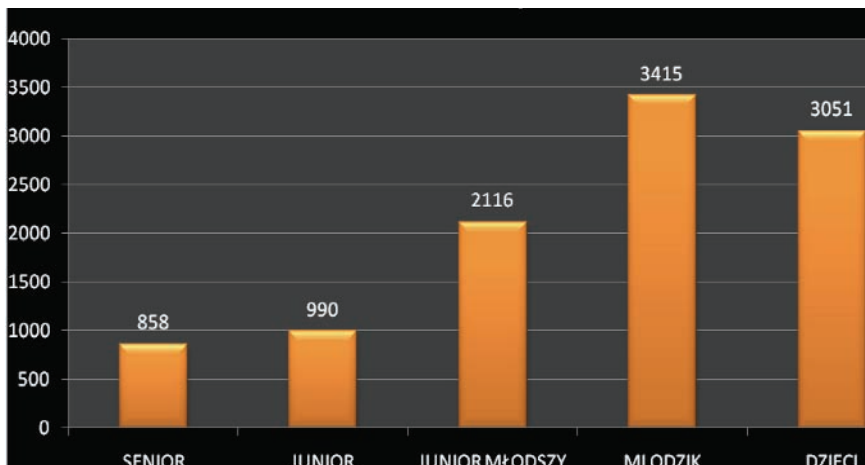
Liczba wszystkich meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w roku 2010

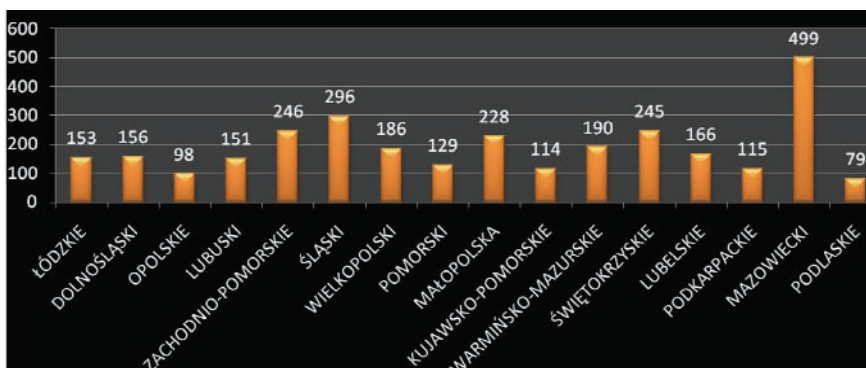
Zwiększyła się ilość meczów, które sędziowali sędziowie w okręgach w 2010 r. całkowita liczba 11003 i była zdecydowanie większa niż w 2008 (9895). Prawie połowa spotkań to turnieje i zawody, które organizowane są w okręgach. Najwięcej meczów rozgrywanych było w okręgu śląskim i mazowieckim, najmniej natomiast w opolskim i podlaskim.

Po raz pierwszy możemy zorientować się ile i w jakiej kategorii rozgrywkowej było meczów w poszczególnych okręgach. W związku z tym, że dane zbieramy po raz pierwszy nie mamy odniesienia do lat poprzednich.

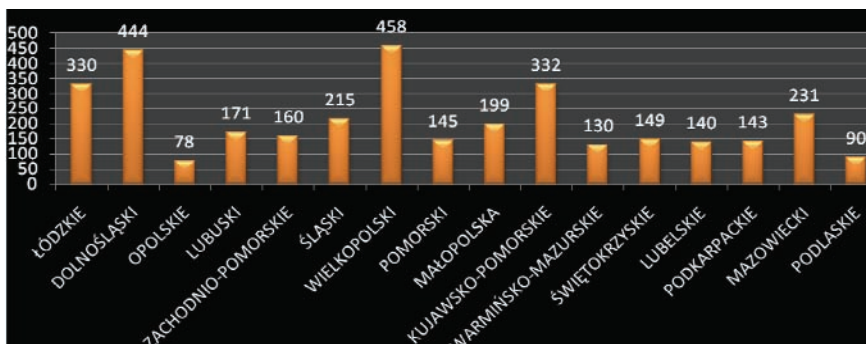
Liczba meczów sędziowanych w Polsce w poszczególnych kategoriach w roku 2010

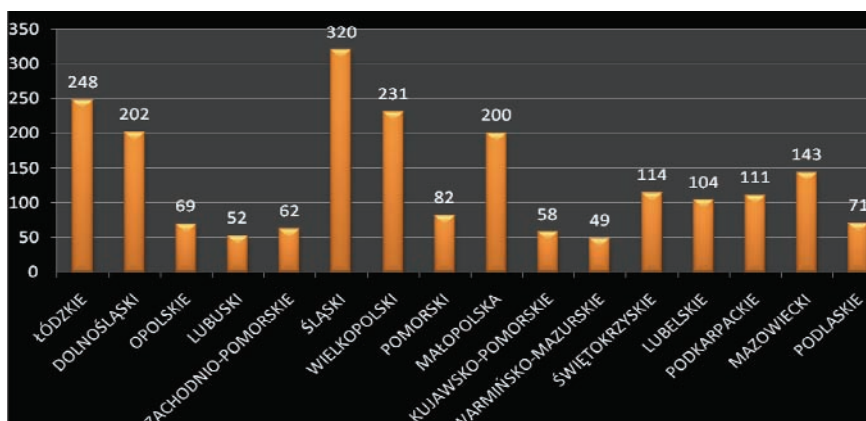
Liczba meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w kategorii dziewczęta/chłopcy w roku 2010

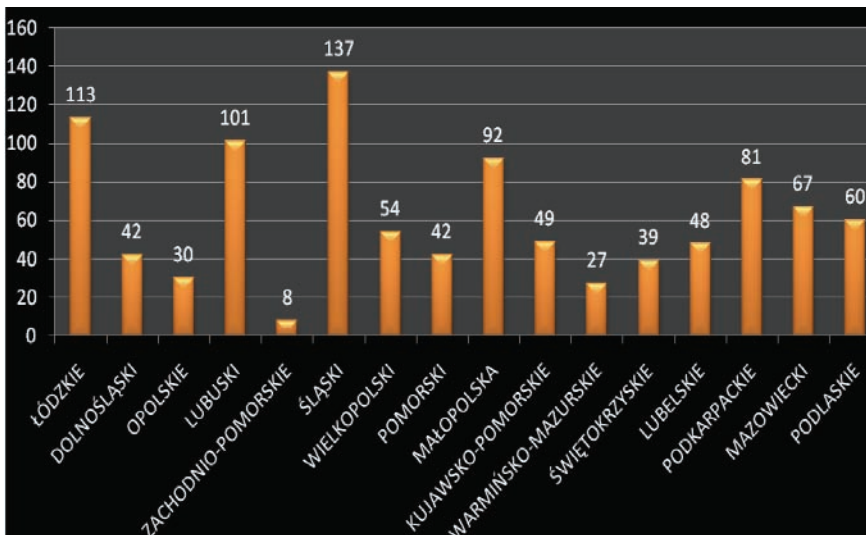
Liczba meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w kategorii młodziczki/młodzicy w roku 2010

Liczba meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w kategorii juniorki młodsze/juniorzy młodszy w roku 2010

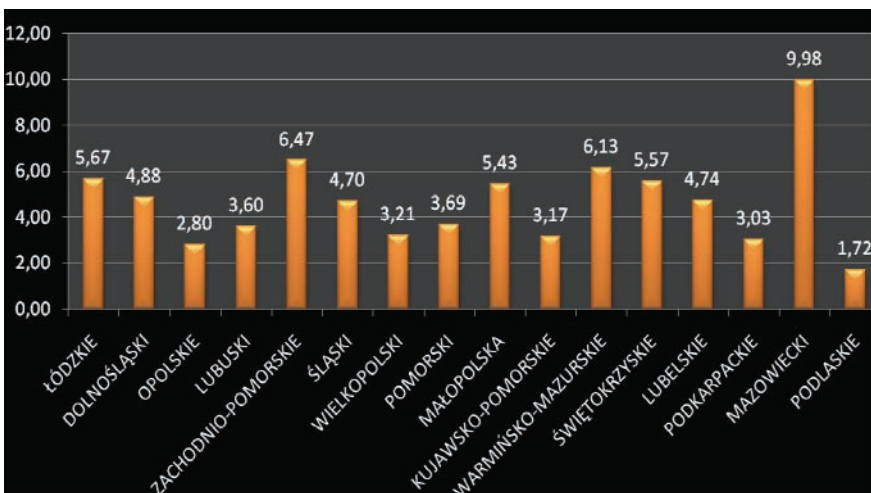

Liczba meczów sędziowanych w poszczególnych okręgach w kategorii juniorki/juniorzy w roku 2010

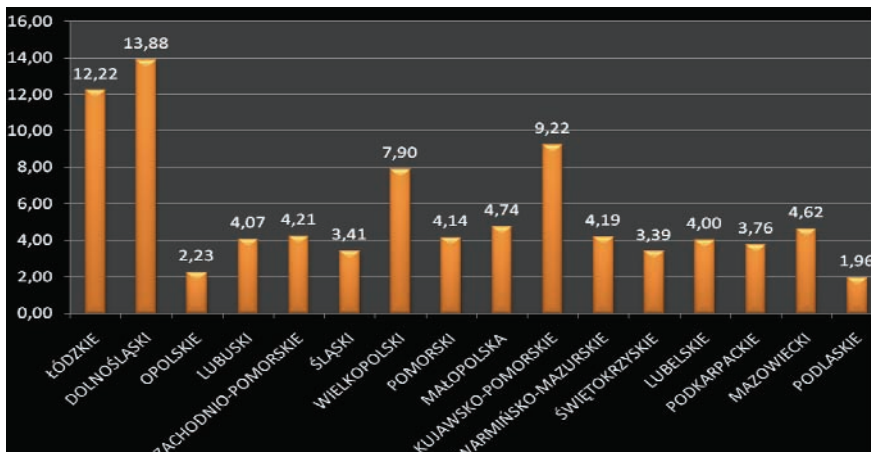

Po raz pierwszy możemy zobaczyć ile średnio meczów i w jakich kategoriach sędziują sędziowie w poszczególnych okręgach.

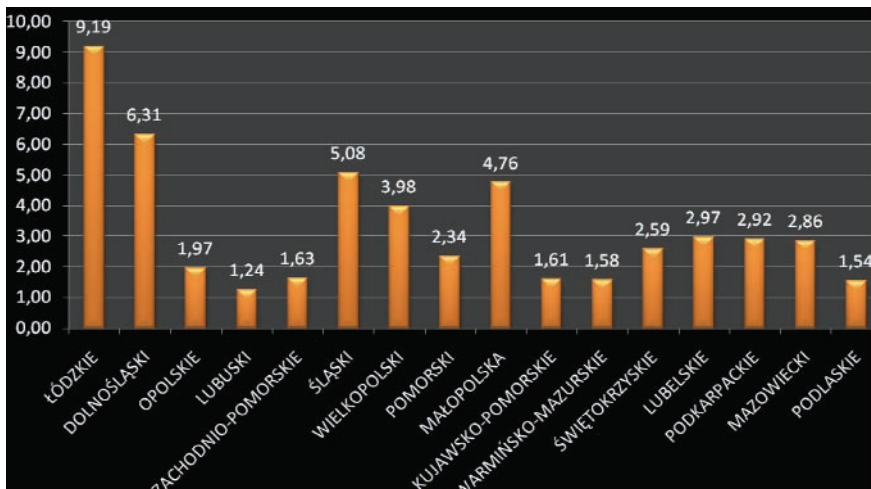
Liczba meczów sędziowanych przez 1 sędziego w poszczególnych okręgach w kategorii dziewczęta/chłopcy w roku 2010

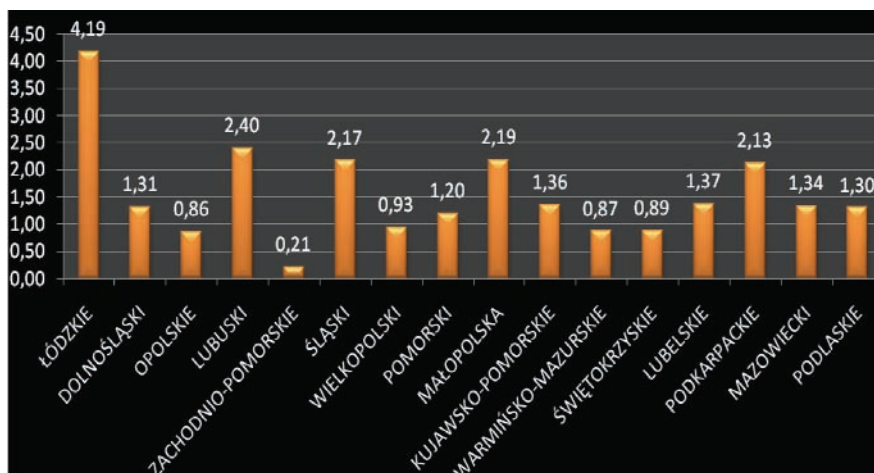
Liczba meczów sędziowanych przez 1 sędziego w poszczególnych okręgach w kategorii młodziczki/młodzicy w roku 2010

Liczba meczów sędziowanych przez 1 sędziego w poszczególnych okręgach w kategorii juniorki mł./juniorzy mł. w roku 2010

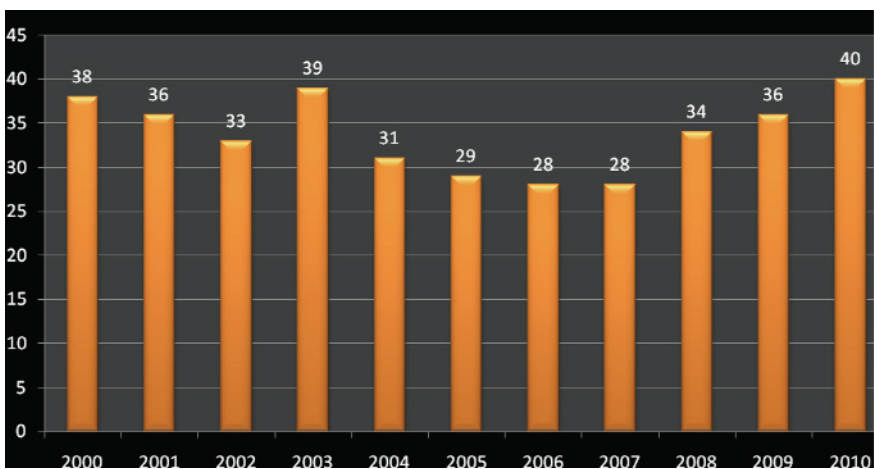

Liczba meczów sędziowanych przez 1 sędziego w poszczególnych okręgach w kategorii juniorki mł./juniorzy w roku 2010

Ilość delegatów-obszerników jest od lat na mniej więcej stałym poziomie. W roku 2010 delegatów było 40 (po 36 delegatów w sezonach 2009/2010 i 2010/2011 - w trakcie roku zmieniły się 4 osoby).

Liczba delegatów w latach 2000-2010

Prezentacja pracy w okręgach w 2010 roku

Wykresy dla każdego z okręgów z osobna prezentują:

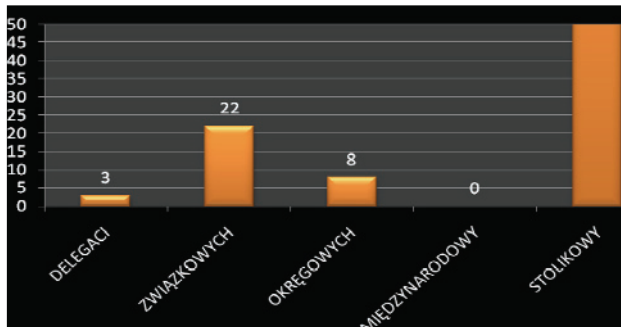
1. liczbę sędziów,
2. średnią liczbę meczów sędziowanych w poszczególnych kategoriach przypadających na jednego sędziego,
3. sumaryczną liczbę meczów sędziowanych w poszczególnych kategoriach,
4. liczbę turniejów z podziałem na kategorie.

Uwaga!

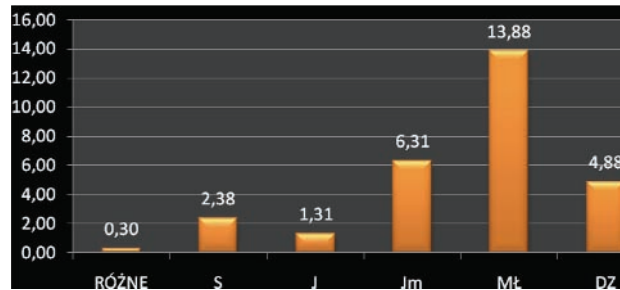
Kategoria „Różne” obejmuje mecze i turnieje w kategoriach więcej niż jednej.

Dolnośląskie

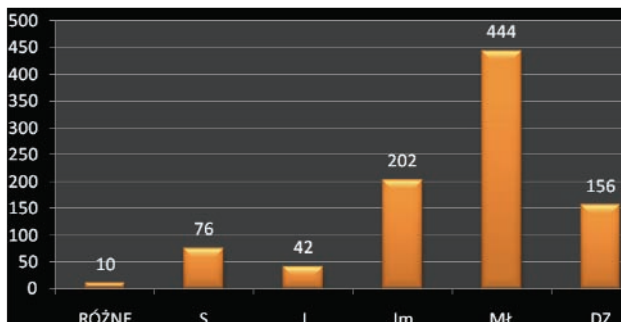
Liczba sędziów

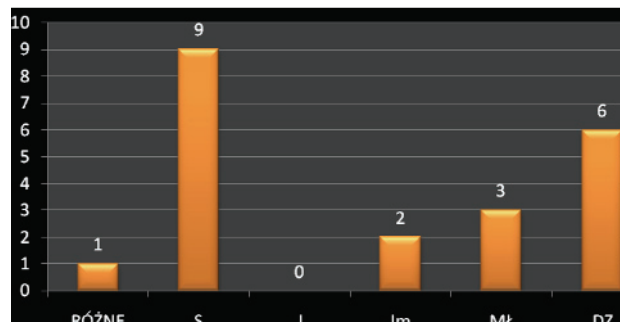
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

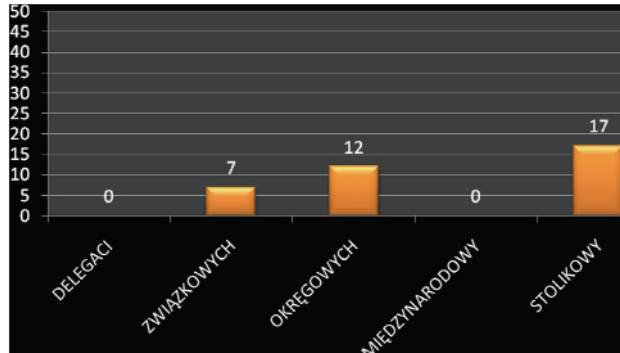

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

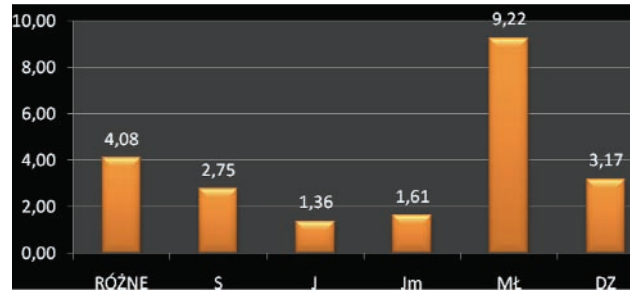

Kujawsko-Pomorskie

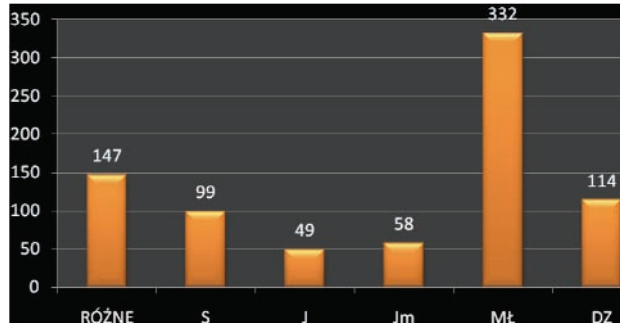
Liczba sędziów

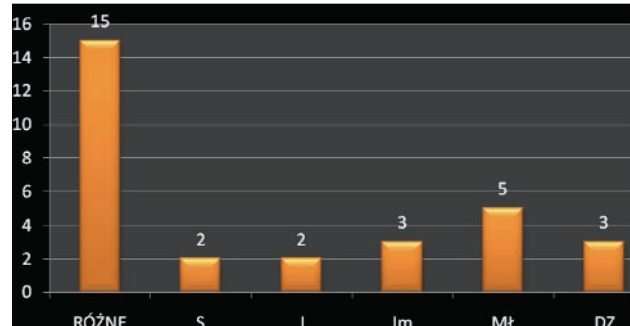
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

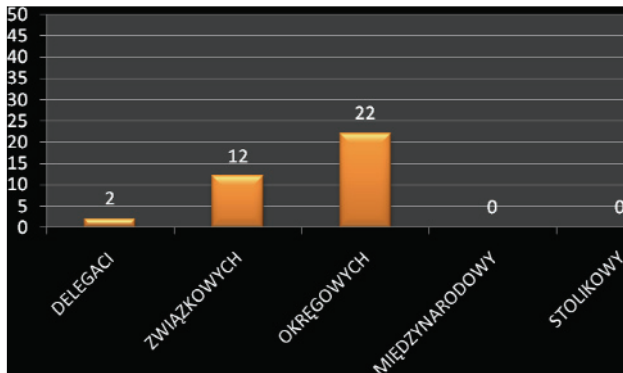

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

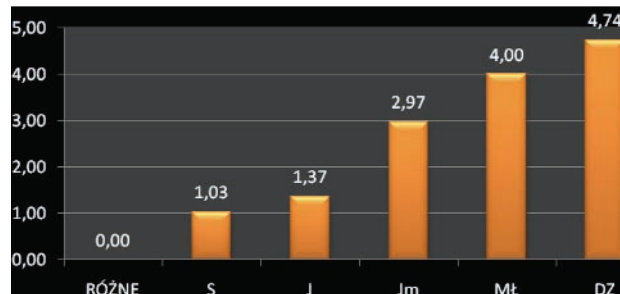

Lubelskie

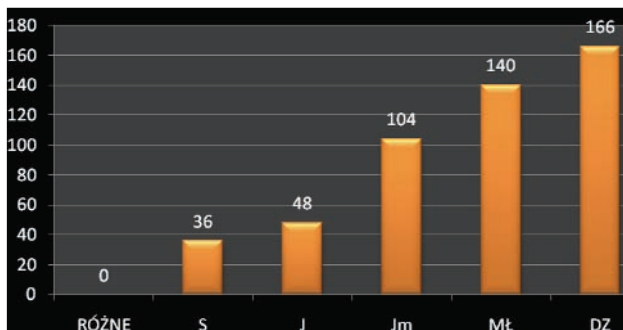
Liczba sędziów

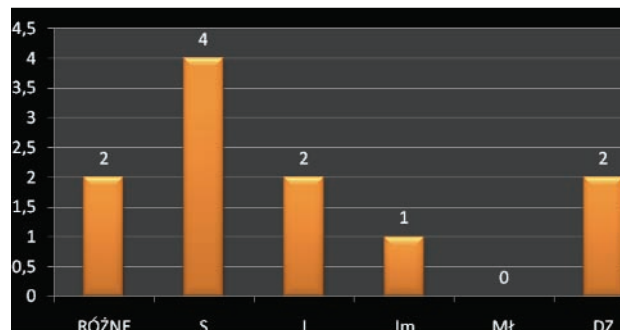
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

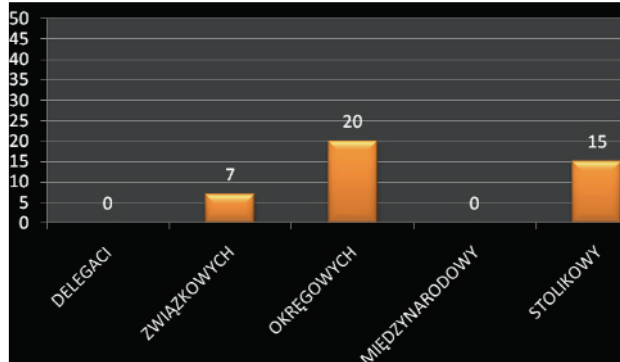

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

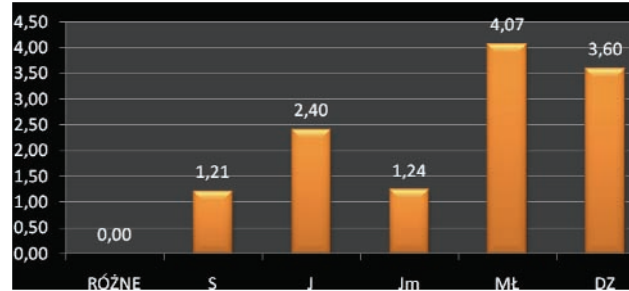

Lubuskie

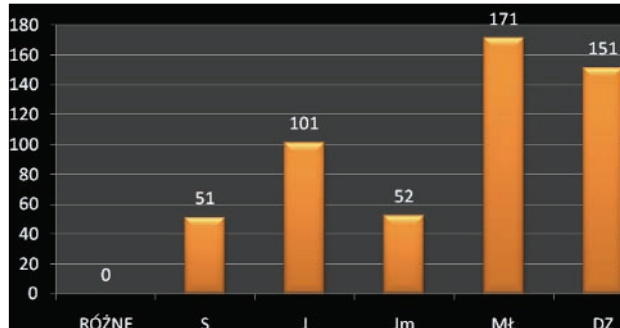
Liczba sędziów

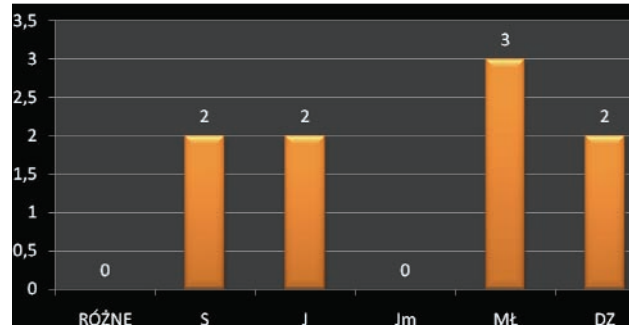
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

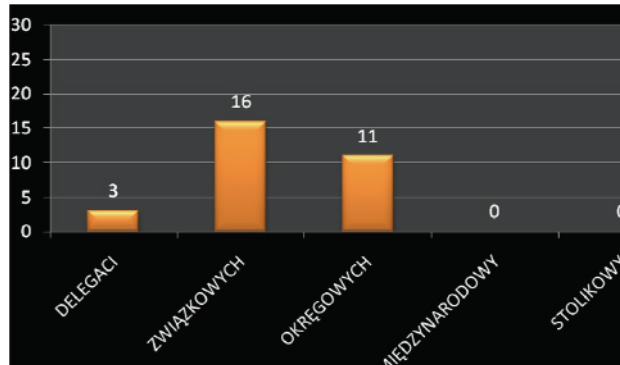

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

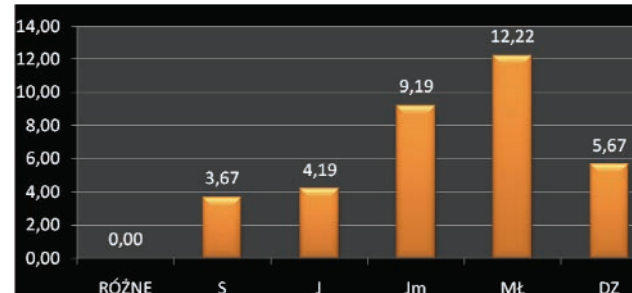

Łódzkie

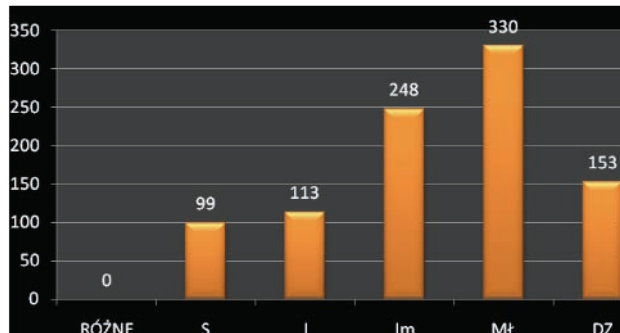
Liczba sędziów

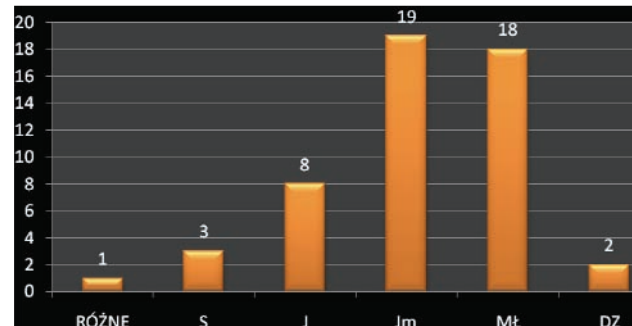
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

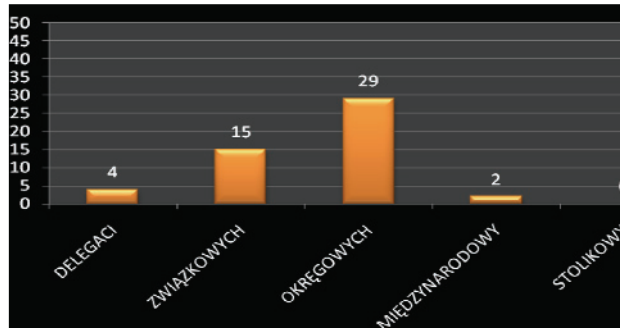

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

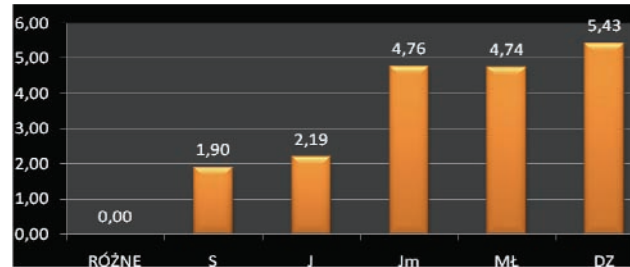

Małopolskie

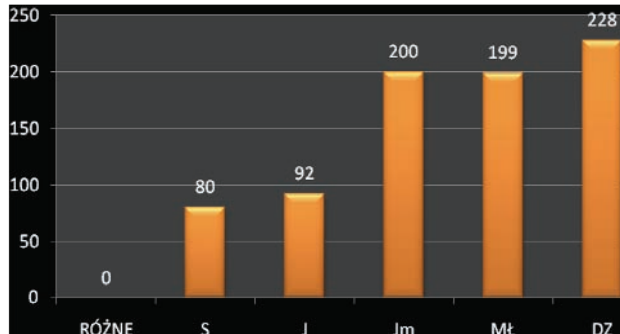
Liczba sędziów

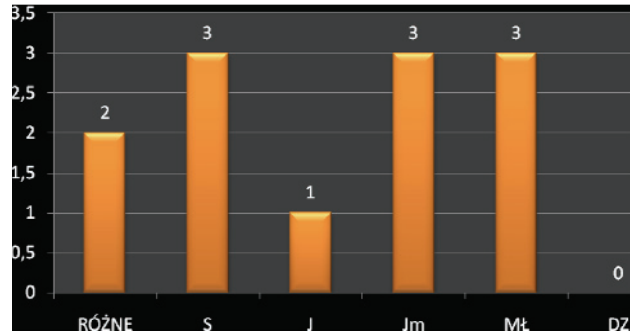
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

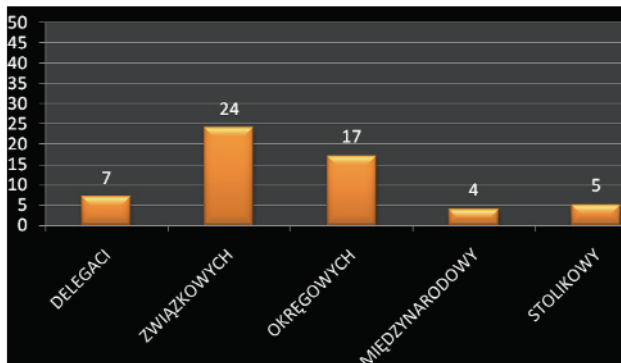

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

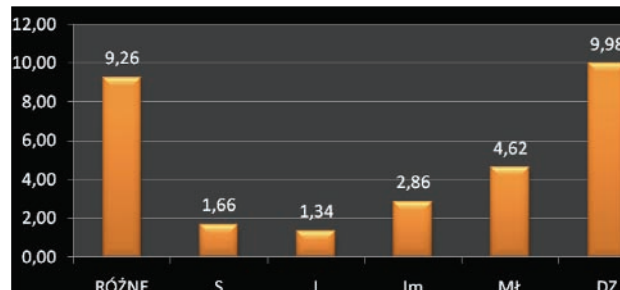

Mazowieckie

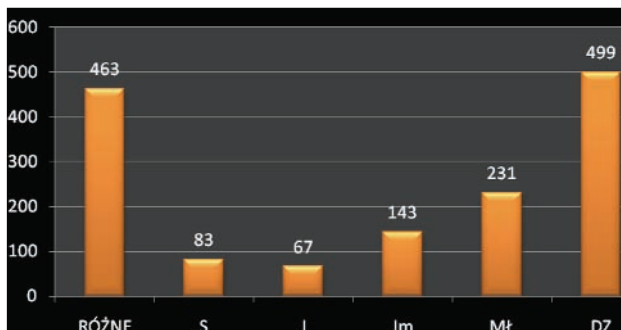
Liczba sędziów

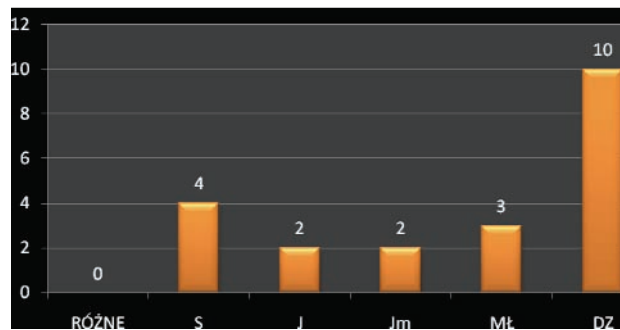
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

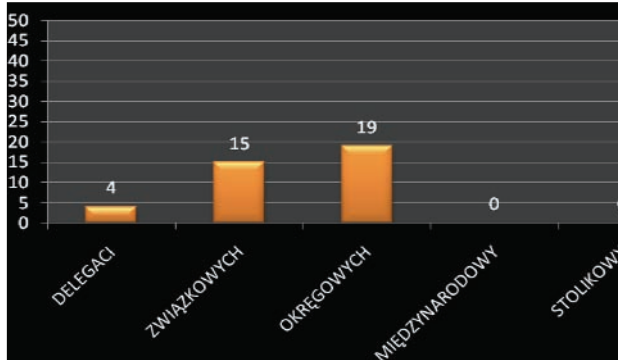

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

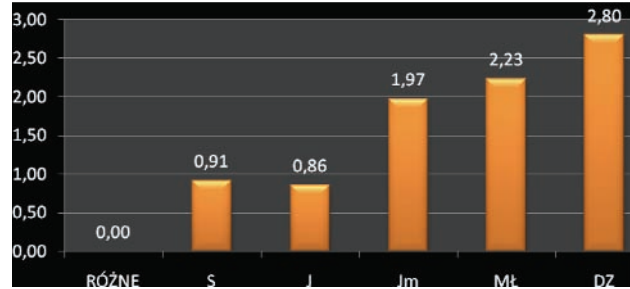

Opolskie

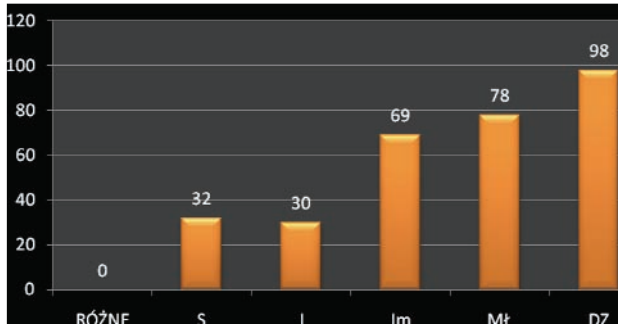
Liczba sędziów

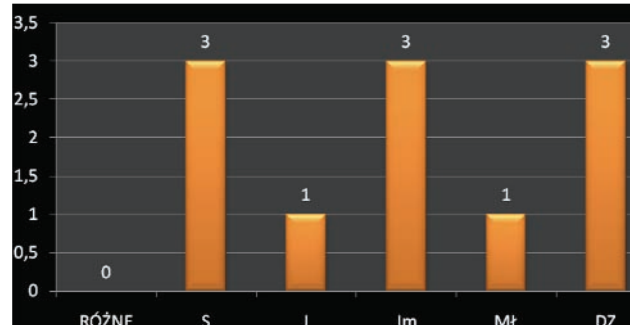
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

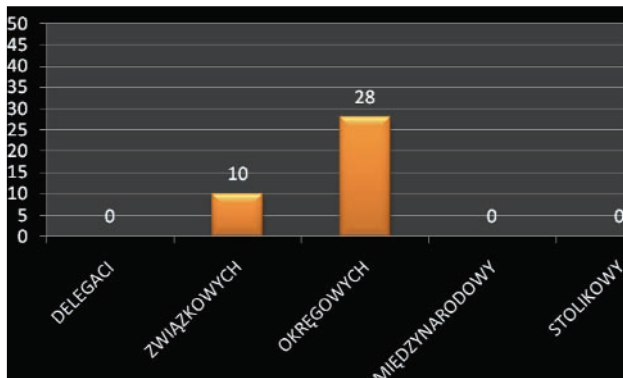

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

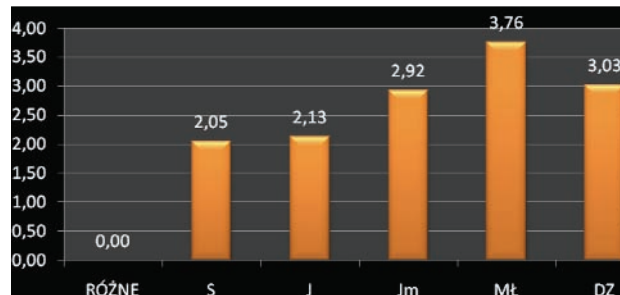

Podkarpackie

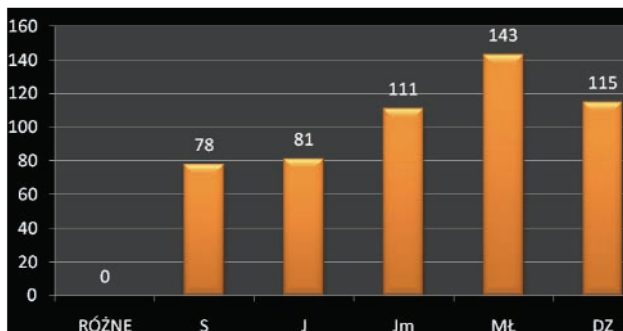
Liczba sędziów

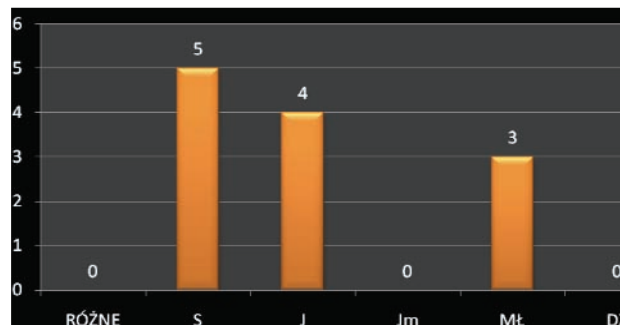
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

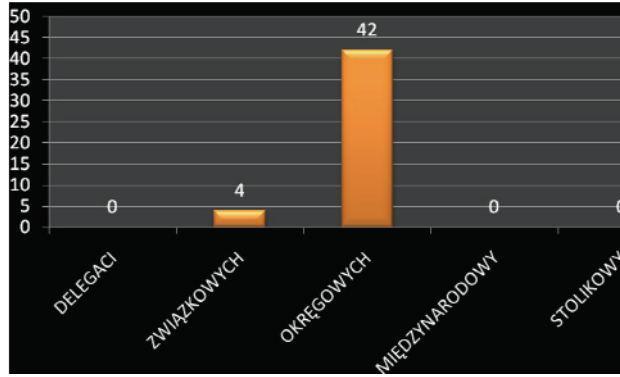

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

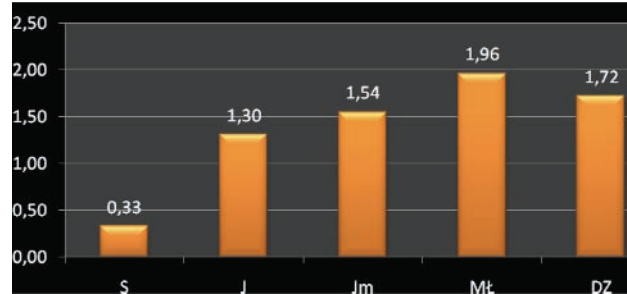

Podlaskie

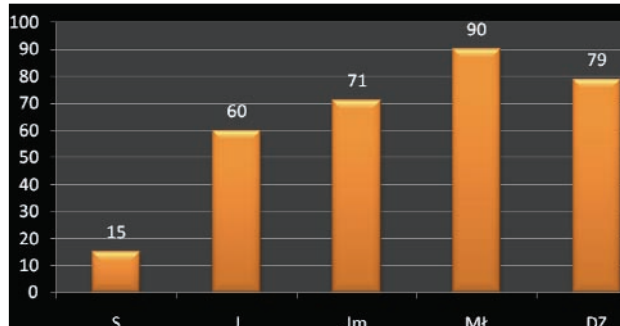
Liczba sędziów

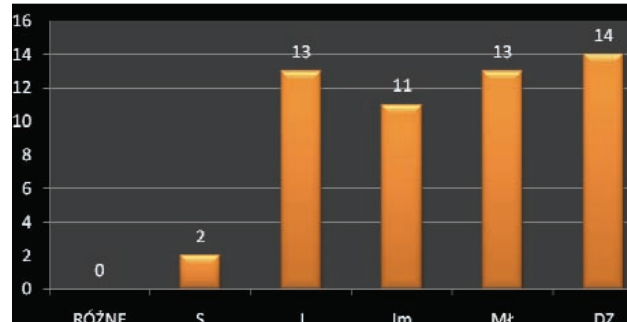
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

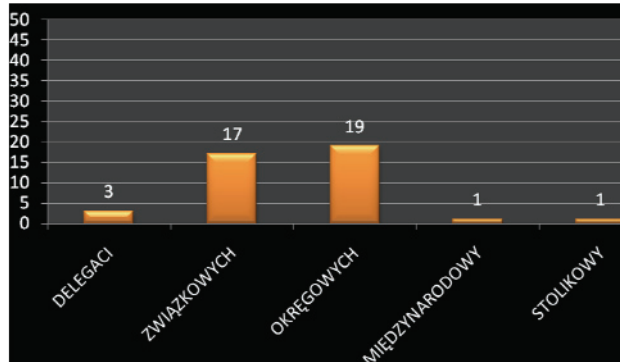

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

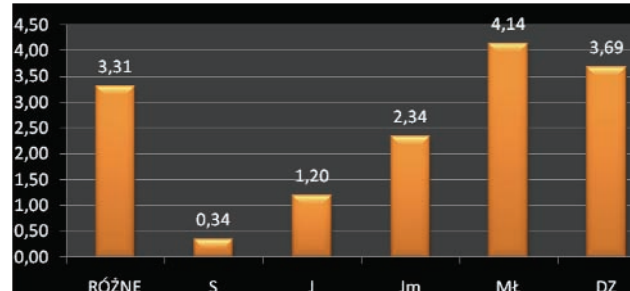

Pomorskie

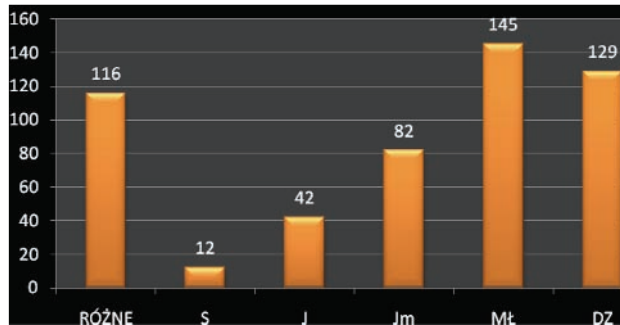
Liczba sędziów

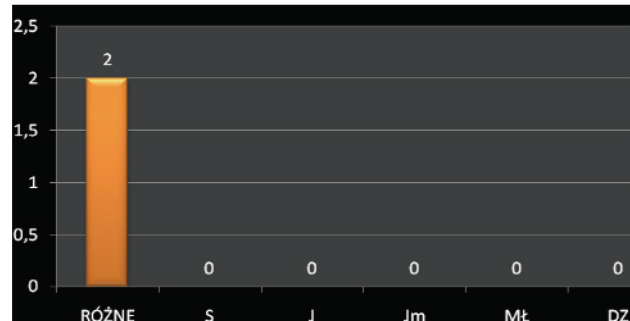
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

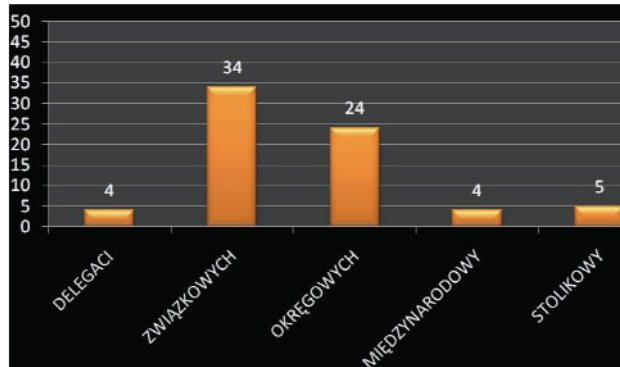

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

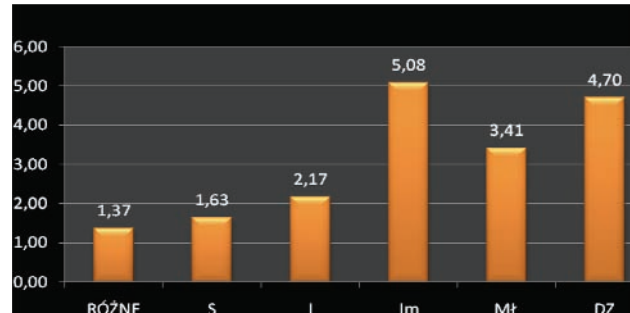

Śląskie

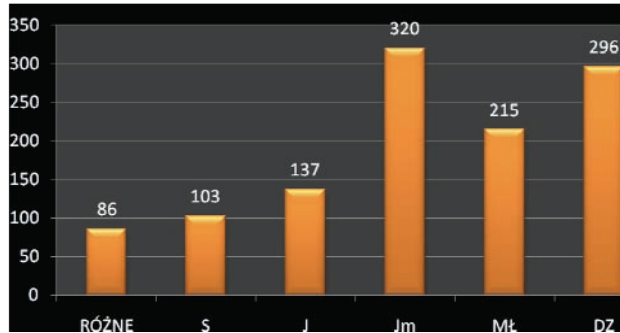
Liczba sędziów

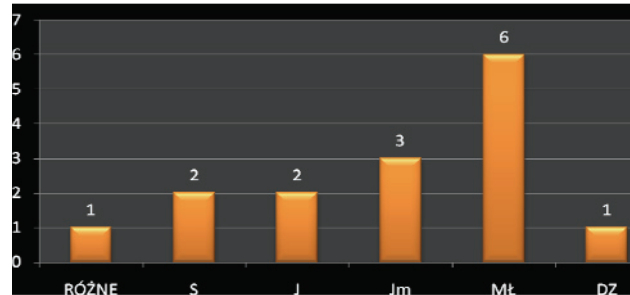
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

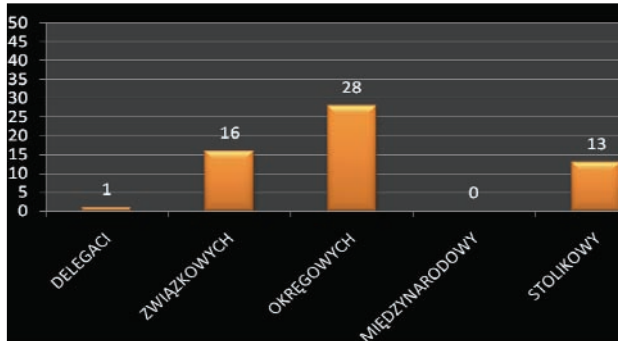

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

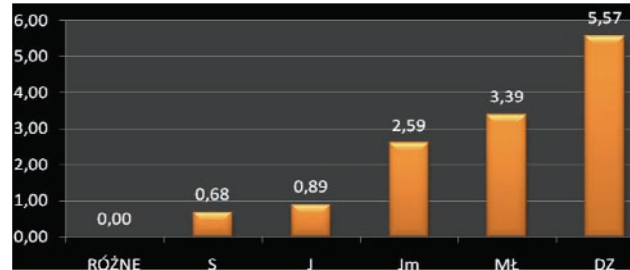

Świątokrzyskie

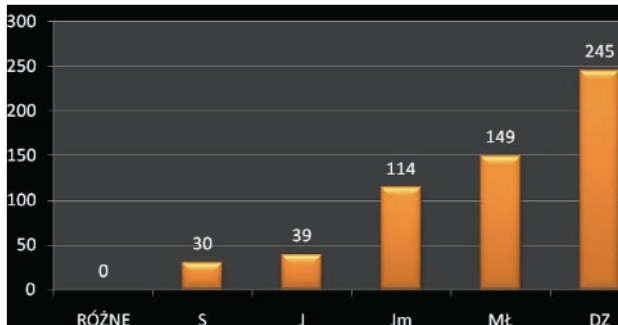
Liczba sędziów

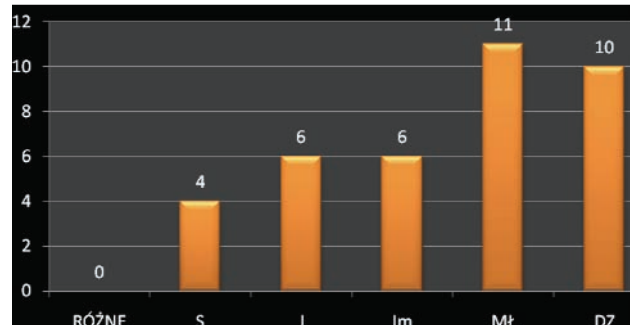
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

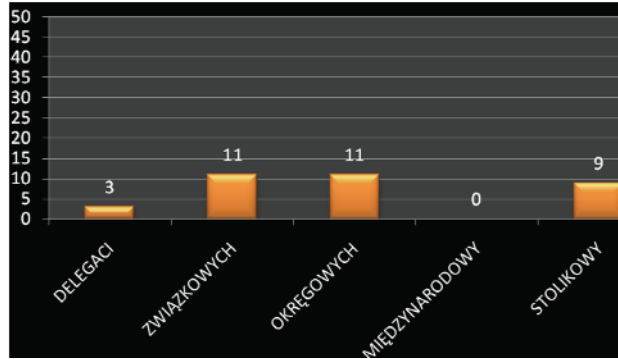

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

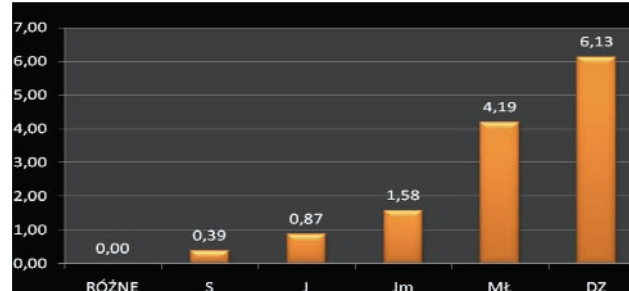

Warmińsko-Mazurskie

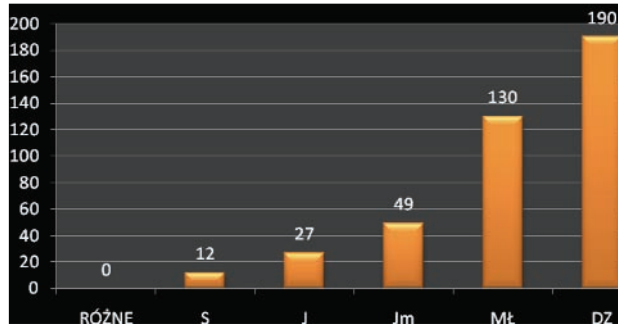
Liczba sędziów

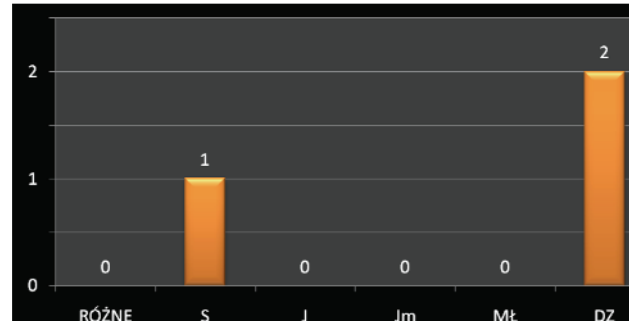
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

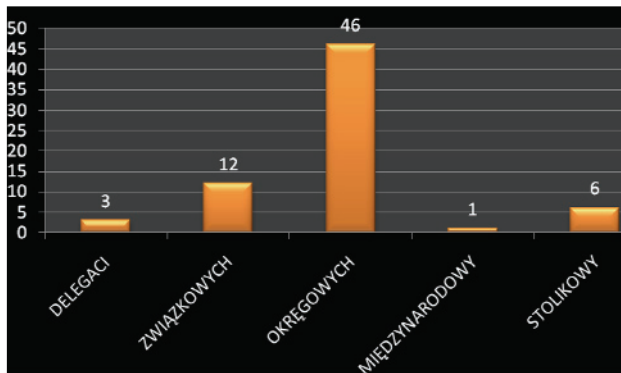

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

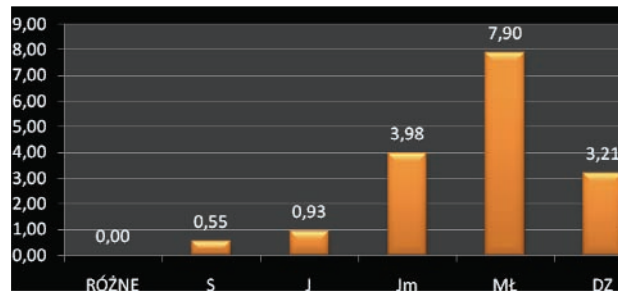

Wielkopolskie

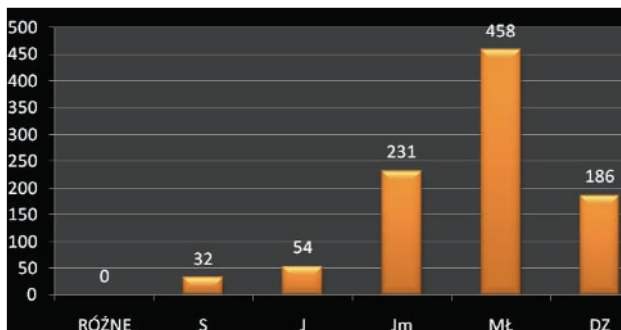
Liczba sędziów

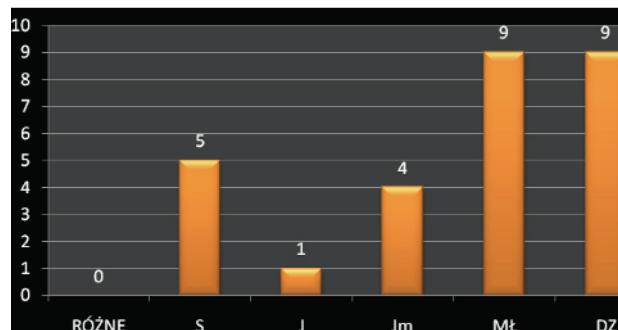
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

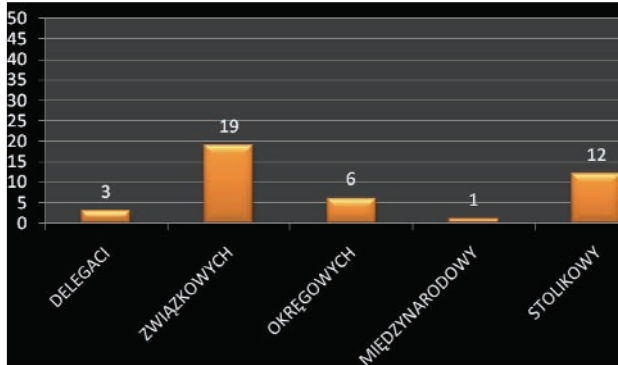

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

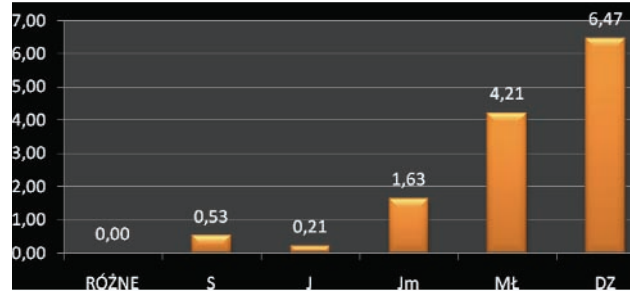

Zachodniopomorskie

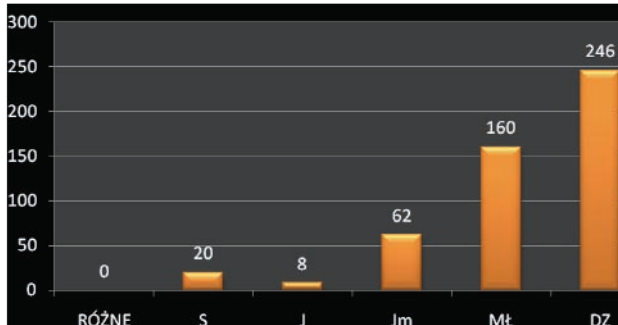
Liczba sędziów

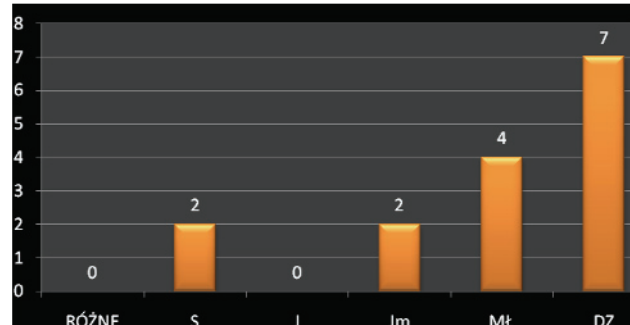
Liczba meczów w kategorii na 1 sędziego

Liczba meczów sędziowanych w kategoriach

Liczba rozegranych turniejów w kategoriach

Wszystkie dane zawarte w tym opracowaniu są oparte na sprawozdaniach przesłanych przez Przewodniczących Komisji Sędziowskich WZPR.

W kolejnych latach nadal będziemy opierać się o szablon sprawozdania, jednak w celu uściślenia danych, do każdego elementu będzie dodana instrukcja celem wyeliminowania nieścisłości w podawaniu danych.

Przybywa meczów, przybywa sędziów...

To jak młode koleżanki i koledzy będą sędziować w przyszłości zależy w dużej mierze od doświadczonych sędziów w okręgach. Wasza rola jako Przewodniczących oraz członków okręgowych komisji sędziowskich jest bardzo ważna, bo „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”. Czego nauczycie początkujących sędziów i czego będą się chcieli nauczyć sami, tak będą sędziować w przyszłości.

Pomagajcie młodym kolegom, służcie radą i swoim doświadczeniem, wydobywajcie pokłady ich umiejętności w sferze mentalnej i kierujcie ich karierami sędziowskimi. Bądźcie dla nich dobrym przykładem tych, którym leży na sercu dobro piłki ręcznej w Polsce, a szczególnie sędziowanie.

W podsumowaniu informacji dotyczącej naszego spotkania należy stwierdzić, że widoczna jest coraz lepsza praca w okręgowych związkach, a Koledzy Przewodniczący przykładają się do realizacji zadań w swoich okręgach. Jeżeli występują problemy w Waszych okręgach, z którymi czasami trudno samemu się uporać, to deklaruję daleko idącą pomoc swoją, jak i całego Kolegium Sędziów ZPRP.

Dziękuję wszystkim Kolegom za zaangażowanie w czasie spotkania i mam nadzieję, że jego owoce zostaną wykorzystane w pracy w okręgach.

Andrzej Mikołajczak

3. Program Szkolenia Młodych Sędziów – YRP w EHF

Program YR rozpoczął się w latach 90 tych kiedy to Jean Brihault, wiceprezydent EHF i Jan Tuik, przewodniczący Komisji Rozgrywek – CC EHF razem ze swymi współpracownikami rozpoczęli pracę z parami młodych sędziów z całej Europy. Mottem podjętej pracy było: „Mniej teorii, więcej praktyki”. Wielu spośród sędziów nominowanych na Mistrzostwa Świata w Szwecji, które miały miejsce w styczniu 2011r., rozpoczynały swoją karierę międzynarodową w programie EHF-YR i przeszły kolejne etapy szkolenia w EHF i IHF (GRTP- Global Referee Training Program). Tak było w przypadku par z Czech, Hiszpanii, Francji, Niemiec, Serbii i Szwecji.

Sandor Andorka (HUN) członek Komisji Rozgrywek – CC EHF, odpowiedzialny za sędziowanie i członek Komisji ds. Przepisów i Sędziów (PRC) w IHF, razem z nowo powołanym managerem programu YR Henrikiem La Cour (DEN) stworzyli w tym sezonie nową strategię i strukturę dla programu szkolenia młodych sędziów – YR.

Henrik la Cour (DEN)

Struktura

W celu wyselekcjonowania z programu YR największych talentów, które mogłyby później uczestniczyć w testach kontynentalnych EHF, a nawet w programie IHF GRTP (Global Referee Training Program – Globalny Program Szkolenia Sędziów), Sandor i Henrik dokonali przeglądu wszystkich nominacji i prowadzonych spotkań z ostatnich trzech lat programu YR. W wyniku tej analizy powstał wewnętrzny ranking sędziów z całego programu, wraz ze szczegółowymi rankingami dla poszczególnych krajów. Oba rankingi będą na bieżąco aktualizowane.

Ponieważ w najbliższej przyszłości IHF nie będzie potrzebował wielu nowych par sędziowskich, dlatego program YR gwarantuje, że jedynie największe talenty z dużą wiedzą na temat współczesnej gry i stylu sędziowania oraz świetnie przygotowane fizycznie zostaną wybrane na przyszłych najlepszych sędziów (TOP Referees) EHF czy do programu IHF-GRT.

Młodzi sędziowie z Francji:
Cedric Meyer / Jean Loup Oudin

Młoda żeńska para z Polski:
Małgorzata Gutowska / Urszula Gutowska

Jako etap wstępny pozwalający włączyć do procesu selekcji sędziów jedynie największe młode talenty, program EHF YR ma duży wkład w sukces programu IHF GRT. Przyjęcie wspólnej linii nauczania w połączeniu ze szczegółową selekcją krok po kroku przyczyni się do podniesienia poziomu sędziowania. Ten model współpracy pomiędzy EHF i IHF przynosi obopólne korzyści i pozwala skupić się na tych samych perspektywicznych parach.

W program YR została włączona liczna grupa byłych sędziów ze światowej czołówki jak Hansson i Olsson ze Szwecji, Pasovic z Chorwacji, Permuy z Hiszpani, Hognes i Oie z Norwegi, Gulao z Portugalii i Ratz ze Szwajcarii czy inni, którzy rokrocznie nominowani są w charakterze wykładowców/mentorów na różne turnieje w całej Europie w celu nauczania młodych talentów. Niektórzy z nich są regularnie zaangażowani w program IHF GRT lub inne działania IHF związane ze szkoleniem sędziów.

Aktualnie w celach szkoleniowych wykorzystywane są Challenge Trophies, European Open w Szwecji, Praga Cup, Cell Cup na Węgrzech i Mistrzostwa Świata Szkół Sportowych. Oznacza to, że młodzi sędziowie są obserwowani i oceniani na ponad 300 spotkaniach w ciągu roku, według, specjalnie stworzonej na potrzeby programu YR, karty oceny pracy sędziów.

Strategia

Poziom 1

EHF chce zwiększyć liczbę kobiet sędziujących piłkę ręczną, dlatego też zmieniają się reguły zgłaszania par do programu YR. Związek krajowy ma prawo zgłosić maksymalnie jedną parę męską na listę programu. Liczba par na liście może być zwiększona tylko jeśli kolejna para jest parą żeńską. Jeśli kraj posiada parę męską z odznaką "EHF referee for the future" może dodać kolejną parę męską na listę (ta sama zasada dotyczy par żeńskich). Maksymalny czas przebywania w programie na tym poziomie to trzy

lata. Postanowiliśmy, że żadna para nie dostanie odznaki na swoim pierwszym turnieju w programie YR. Znajomość przepisów oraz shuttle run test (test biegowy) są obowiązkowe, ale niezaliczenie którekolwiek testu nie pociąga za sobą żadnych konsekwencji na pierwszym turnieju, w którym uczestniczy dana para.

Poziom 2

Pary, które zdały wszystkie egzaminy i mają odpowiednie umiejętności sędziowskie przechodzą do poziomu drugiego. W trakcie każdego turnieju czekają je obowiązkowe testy ze znajomości przepisów oraz testy biegowe (już z konsekwencjami). Pisemne raporty mentorów ze spotkań i system rankingowy gwarantują, że najlepsze pary, które są blisko poziomu kontynentalnego, dostaną więcej nominacji oraz trudniejsze mecze do prowadzenia, zaś następnie szczęśliwie przejdą na poziom trzeci. Maksymalny czas przebywania w programie na tym poziomie to także 3 lata.

Poziom 3

Pary, które pomyślnie przeszły wszystkie testy i egzaminy mogą zostać nominowane na kurs kontynentalny prowadzony przez EHF. Jeśli przejdą poziom trzeci są gotowy do prowadzenia zawodów w Pucharze Europy.

Dla wybitnie uzdolnionych par w programie, EHF ustanowił tzw. „Szybką Ścieżkę”, aby mogły one szybciej przechodzić przez kolejne poziomy programu YR.

EHF wierzy, że wspólna praca z młodymi, utalentowanymi sędziami obu federacji (EHF i IHF) zagwarantuje w przyszłości sędziowanie najwyższej jakości na boiskach w trakcie wielu wielkich turniejów na całym świecie.

Henrik La Cour / Sandor Andorka

4. Nasi poza granicami kraju...

Sędziowie

Baranowski – Lemanowicz

30.05.2010	Belarus – Slovenia (31:30)
09.10.2010	HC Bosna Sarajevo – SG Flensburg-Handewitt (23:35)
27.10.2010	Russia – Switzerland (36:34)
12.11.2010	SYMA-Vac – BM. Elda Prestigio (38:30)
13.11.2010	BM. Elda Prestigio – SYMA-Vac (35:43)
09.03.2011	Latvia – Austria (25:28)
05.02.2011	HC Leipzig – Larvik (24:26)
04.06.2011	Great Britain – Finland (27:20)
03.06.2011	Finland – Great Britain (22:31)

Piechota – Leszczyński

21.05.2010	Serbia – Armenia (52:9)
22.05.2010	Greece – Serbia (16:38)
22-29.06.2010	Kurs IHF Granollers (Hiszpania)
29.07.2010	France – Serbia (24:22)
31.07.2010	Serbia – Denmark (24:27)
01.08.2010	Denmark – France (25:23)
03.08.2010	Finland – Romania (27:37)
06.08.2010	Iceland – Sweden (27:32)
08.08.2010	Portugal – Denmark (24:30)
09.10.2010	Buducnost – Dinamo (29:22)
27.11.2010	Haukar – TV Grosswallstadt (17:28)
15-20.12.2010	Kurs IHF St.Gallen(Szwajcaria)
07.01.2011	Slovakia – Netherlands (27:33)
08.01.2011	Turkey – Slovakia (33:32)
09.01.2011	Spain – Slovakia (41:26)
19.02.2011	HC Bosna Sarajevo – St. Petersburg HC (25:24)
22.04-02.05.2011	Katar – mecze ligi katarskiej

Brehmer – Skowronek

26.05.2010	Czech Republic – Hungary (23:31)
23-27.06.2010	Mistrzostwa Świata w plażowej piłce ręcznej – Turcja
03.09.2010	Gil Eanes/Lagos dos Descobrimentos – T+A/VOC Amsterdam (33:35)

- 04.09.2010 IK Sävehof – Gil Eanes/Lagos dos Descobrimentos (30:21)
- 05.09.2010 T+A/VOC Amsterdam – IK Sävehof (23:33)
- 13.11.2010 ZORK Jagodina – Anadolu University S.C. (35:17)
- 03.12.2010 Turkey – Finland (36:26)
- 04.12.2010 Portugal – Turkey (18:31)
- 05.12.2010 Belarus – Turkey (31:33)
- 12.02.2011 Yellow Winterthur – Spartak Kiev (16:22)
- 13.02.2011 Spartak Kiev – Yellow Winterthur (34:21)
- 13.03.2011 Mios Biganos – HC Zito Prilep (41:23)
- 22.04.2011 Czech Republic – Slovenia (31:31)
- 23.04.2011 Slovenia – Ukraine (22:26)
- 24.04.2011 Czech Republic – Ukraine (23:26)
- 04.06.2011 Netherlands – Turkey (40:28)
- 04-11.08.2011 Mistrzostwa Europy Kobiet W-19 – Holandia

Gutowska – Gutowska

- 29-31.11.2010 turniej towarzyski reprezentacji męskich, Glasgow, Szkocja
- 15.07.2010 r. turniej 2010 Women's European Open 18, Gothenburg, Szwecja
- 19-27.03.2010 turniej ISF World Championship, Portugalia
- 10-12.06.2011 Międzynarodowy Turniej Juniorek W-17 Sztokholm, Szwecja
- 23.06-03.07.2011 Mistrzostwa Europy Juniorek W-17 Brno-Zlin, Czechy

Delegaci

Jerzy Eliasz

- 23.05.2010 (EHF-Delegate) Buxtehuder Sportverein – Frisch Auf Göppingen (28:26)
- 24.10.2010 (EHF-Delegate) IK Sävehof – "Buducnost" (24:33)
- 28.11.2010 (EHF-Delegate) HCB OKD Karvina – RK Maribor Branik (28:33)
- 07.12.2010 (EHF-Supervisor) Spain – Romania (26:30)
- 09.12.2010 (EHF-Supervisor) Romania – Denmark (22:25)
- 09.12.2010 (EHF-Supervisor) Serbia – Spain (23:26)
- 11.12.2010 (EHF-Supervisor) Spain – Denmark (19:22)
- 13.12.2010 (EHF-Supervisor) Denmark – Russia (26:20)
- 13.12.2010 (EHF-Supervisor) Denmark – Russia (26:20)
- 14.12.2010 (EHF-Supervisor) Romania – Montenegro (23:21)
- 14.12.2010 (EHF-Supervisor) Denmark – Croatia (31:19)
- 16.12.2010 (EHF-Supervisor) Spain – Croatia (22:23)
- 18.12.2010 (EHF-Supervisor) Montenegro – France (19:23)
- 09.04.2011 (EHF-Delegate) Lugi – C.B. Mar Alicante (24:22)
- 08.05.2011 (EHF-Delegate) FTC-Rail Cargo Hungaria – C.B. Mar Alicante (34:29)

Jacek Wróblewski

30.05.2010 (EHF-Delegate) Ukraine – Portugal (32:23)

Marek Szajna

19.06.2010 (EHF-Delegate) Czech Republic – Serbia (25:22)
03.10.2010 (EHF-Delegate) TATRAN Presov – KIF Kolding (29:31)
23.10.2010 (EHF-Delegate) Randers HK – Toulon Saint Cyr Var Handball (25:29)
20.11.2010 (EHF-Delegate) HC Bosna Sarajevo – Renovalia Ciudad Real (22:29)
02.12.2010 (EHF-Delegate) HCM Constanta – SG Flensburg-Handewitt (29:32)
26.02.2011 (EHF-Delegate) KIF Kolding – MKB Veszprém KC (29:34)
09.03.2011 (EHF-Delegate) Russia – Denmark (31:27)
01.05.2011 (EHF-Delegate) Renovalia Ciudad Real – SG Flensburg-Handewitt (21:22)

Marek Żabczyński

12.09.2010 (EHF-Delegate) HC Dukla Praha – MSK Hlohovec (32:23)
08.10.2010 (EHF-Delegate) HC Portovik – Hapoel Rishon Le Zion (29:27)
09.10.2010 (EHF-Delegate) Hapoel Rishon Le Zion – HC Portovik (38:31)
20.11.2010 (EHF-Delegate) HC "Polytechnik" – Sporting CP (21:26)
21.11.2010 (EHF-Delegate) Sporting CP – HC "Polytechnik" (26:30)
07.01.2011 (EHF-Delegate) Slovenia – Great Britain (46:14)
07.01.2011 (EHF-Delegate) Czech Republic – Norway (24:30)
08.01.2011 (EHF-Delegate) Norway – Slovenia (20:35)
08.01.2011 (EHF-Delegate) Great Britain – Czech Republic (29:41)
09.01.2011 (EHF-Delegate) Slovenia – Czech Republic (31:23)
09.01.2011 (EHF-Delegate) Great Britain – Norway (28:47)
20.02.2011 (EHF-Delegate) Eskilstuna Guif – RK Cimos Koper (32:33)
11.06.2011 (EHF-Delegate) Czech Republic – Netherlands (38:26)

Mirosław Baum

23.10.2010 (EHF-Delegate) Buxtehuder SV – "Zaporozhye-ZSEA" (37:21)
24.10.2010 (EHF-Delegate) "Zaporozhye-ZSEA" – Buxtehuder SV (16:38)
20.11.2010 (EHF-Delegate) HPC "Arkatron" – HSG Blomberg-Lippe (27:36)
21.11.2010 (EHF-Delegate) HSG Blomberg-Lippe – HPC "Arkatron" (36:28)
12.02.2011 (EHF-Delegate) ABU Baku – Sokol Pisek (29:33)
13.02.2011 (EHF-Delegate) Sokol Pisek – ABU Baku (35:26)
20.03.2011 (EHF-Delegate) Rostov-Don – C.B. Mar Alicante (21:21)

5. Aktualne regulaminy dotyczące funkcjonowania sędziów, delegatów i Kolegium Sędziów

Uchwała nr 30/11 Zarządu Związku Piłki Ręcznej w Polsce z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej i sędziego piłki ręcznej plażowej

Na podstawie § 31 pkt 6 statutu Związku Piłki Ręcznej w Polsce, wpisanego do KRS postanowieniem z dnia 19 marca 2009 r. uchwała się, co następuje :

§ 1

Zatwierdza się Regulamin wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej i sędziego piłki ręcznej plażowej w brzmieniu aneksu do niniejszej uchwały.

§ 2

Upoważnia się Kolegium Sędziów ZPRP do wydawania zezwoleń na prowadzenie na terenie Polski zawodów piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej szczebla centralnego, strefowego lub wojewódzkiego przez obcokrajowców posiadających odpowiednie uprawnienia.

§ 3

Upoważnia się Zarządy właściwych WZPR do podejmowania działań w odniesieniu do sędziów okręgowych prowadzących zawody piłki ręcznej w ramach rozgrywek szczebla strefowego i wojewódzkiego, określonych w Regulaminie, o którym mowa w § 1.

§ 4

Traci moc uchwała nr 20/07 Zarządu ZPRP z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie warunków wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej, zmienionej uchwałą nr 29/08 Zarządu ZPRP z dnia 20 czerwca 2008 r. i uchwałą nr 11/10 Zarządu ZPRP z dnia 22 lutego 2010 r.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezes Zarządu ZPRP

Andrzej Kraśnicki

REGULAMIN **wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej** **i sędziego piłki ręcznej plażowej.**

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin wykonywania funkcji sędziego piłki ręcznej i sędziego piłki ręcznej plażowej, zwany dalej „Regulaminem”, określa w szczególności:

- 1) status prawny sędziego okręgowego piłki ręcznej, sędziego związkowego piłki ręcznej i sędziego piłki ręcznej plażowej,
- 2) warunki uzyskiwania poszczególnych uprawnień sędziowskich,
- 3) świadczenia na rzecz sędziów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej,
- 4) możliwość zdobywania kategorii sędziowskich i uprawnień międzynarodowych.

§ 2

1. Osoby, które uzyskały licencję sędziego okręgowego piłki ręcznej, sędziego związkowego piłki ręcznej oraz sędziego piłki ręcznej plażowej mają prawo do używania tytułu sędziego piłki ręcznej lub sędziego piłki ręcznej plażowej.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, otrzymują uprawnienia do prowadzenia zawodów piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej po spełnieniu warunków określonych w niniejszym Regulaminie.
3. Przez prowadzenie zawodów piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej rozumie się wykonywanie funkcji zarówno sędziów prowadzących te zawody na boisku lub na piasku, jak i sędziów sekretarzy i sędziów mierzących czas.
4. Warunki, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności wniesienie wpisowego, odbycie określonego szkolenia, posiadanie określonego wieku itp. Warunki te określa na każdy rok odpowiednio Kolegium Sędziów ZPRP lub zarząd właściwego WZPR.

§ 3

1. Osoby posiadające zagraniczne uprawnienia sędziów piłki ręcznej lub sędziów piłki ręcznej plażowej, ale nie posiadające polskiego obywatelstwa nie mogą na podstawie tych dokumentów prowadzić na terytorium Polski w charakterze sędziów na boisku lub na piasku zawodów piłki ręcznej szczebla centralnego, stre-

fowego i wojewódzkiego oraz zawodów w ramach krajowych i międzynarodowych turniejów piłki ręcznej plażowej bez zezwolenia Kolegium Sędziów ZPRP.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej.

§ 4

1. Każdy sędzia piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej jest obowiązany do wypełniania zadań określonych w Przepisach gry w piłkę ręczną lub w piłkę ręczną plażową, a w szczególności do:
 - 1) godnego reprezentowania ZPRP i środowiska sędziowskiego,
 - 2) sędziowania zawodów obiektywnie i z należytą starannością,
 - 3) występowania w obowiązującym stroju i przestrzegania estetycznego wyglądu zewnętrznego.
2. Strój sędziowski, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określają Przepisy gry w piłkę ręczną i w piłkę ręczną plażową oraz aktualnie obowiązujące regulaminy rozgrywek.

§ 5

1. Każdy sędzia piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej ma obowiązek znać aktualnie obowiązujące przepisy gry w piłkę ręczną lub w piłkę ręczną plażową, interpretacje tych przepisów, regulaminy odpowiednich rodzajów rozgrywek szczebla centralnego, strefowego i wojewódzkiego w piłce ręcznej oraz turniejów krajowych i międzynarodowych w piłce ręcznej plażowej i stosować je prawidłowo podczas prowadzenia zawodów.
2. Dla pogłębienia wiedzy i umiejętności praktycznych, o których mowa w ust. 1, każdy sędzia piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej powinien w sposób systematyczny brać udział w szkoleniach organizowanych przez Kolegium Sędziów ZPRP lub zarząd właściwego WZPR.

Rozdział 2. Sędziowie okręgowi piłki ręcznej

§ 6

1. Sędzia okręgowy piłki ręcznej może uzyskać uprawnienia do prowadzenia zawodów w ramach rozgrywek nadzorowanych z upoważnienia ZPRP przez zarządy właściwych WZPR po spełnieniu warunków wyszczególnionych w ust. 2.
2. okręgowy piłki ręcznej uzyskuje uprawnienia, o których mowa w ust. 1, jeżeli:
 - 1) uiszczył opłatę na dany rok i otrzymał stosowną legitymację,
 - 2) nie przekroczył określonego wieku,
 - 3) zaliczył z wynikiem pozytywnym szkolenie zorganizowane przez zarząd macierzystego WZPR,
 - 4) został umieszczony na liście sędziów uprawnionych na dany sezon,
 - 5) został wyznaczony do prowadzenia konkretnych zawodów.
3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, oraz wzór legitymacji ustala zarząd właściwego WZPR.

§ 7

1. Do sędziowania na boisku zawodów, o których mowa w § 6 ust. 1, mogą być wyznaczeni sędziowie okręgowi piłki ręcznej, którzy ukończyli 16 lat i nie przekroczyli 65 roku życia.
2. Jeżeli sędzia okręgowy piłki ręcznej nie ukończył 18 lat, może prowadzić zawody na boisku wyłącznie z pełnoletnim sędzią piłki ręcznej.

§ 8

1. Zarządy właściwych WZPR organizują dla sędziów okręgowych piłki ręcznej seminarium szkoleniowe, w czasie którego przeprowadza się testy teoretyczne i praktyczne oraz dokonuje się oceny dotychczasowego sędziowania na podstawie arkuszy obserwacyjnych.
2. Wymagania objęte sprawdzianem teoretycznym i praktycznym, o którym mowa w ust. 1, powinny być przekazane osobom zainteresowanym z odpowiednim wyprzedzeniem.
3. Uczestnictwo w seminarium oraz otrzymanie pozytywnych wyników testów i korzystnej oceny stanowią podstawę do wpisania sędziów okręgowych piłki ręcznej na listę sędziów uprawnionych, o której mowa w § 9 ust. 1.

§ 9

1. Listę sędziów okręgowych piłki ręcznej uprawnionych w danym sezonie rozgrywkowym do prowadzenia zawodów piłki ręcznej w ramach rozgrywek szczebla wojewódzkiego i strefowego ustala zarząd właściwego WZPR.
2. Lista sędziów, o której mowa w ust. 1, powinna być opublikowana przed rozpoczęciem rozgrywek w danym sezonie.
3. Zarządy właściwych WZPR wyznaczają sędziów okręgowych piłki ręcznej do prowadzenia na boisku konkretnych zawodów piłki ręcznej oraz dokonują zmiany obsady sędziowskiej spośród sędziów umieszczonych na liście, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem § 14 ust. 4.

Rozdział 3. Sędziowie związkowi piłki ręcznej

§ 10

1. Sędzia związkowy piłki ręcznej może uzyskać uprawnienie do prowadzenia zawodów piłki ręcznej w ramach rozgrywek szczebla centralnego i II ligi po spełnieniu warunków określonych w ust. 2.
2. Sędzia związkowy piłki ręcznej uzyskuje uprawnienia, o których mowa w ust. 1, jeżeli:
 - 1) uiszczył opłatę na dany sezon i otrzymał stosowną legitymację,
 - 2) uzyskał określoną kategorię sędziego związkowego piłki ręcznej,
 - 3) nie przekroczył określonego wieku, z uwzględnieniem zasad wyszczególnionych w § 13,

- 4) został umieszczony na liście sędziów uprawnionych,
 - 5) został wyznaczony do sędziowania konkretnych zawodów.
3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, oraz wzór legitymacji ustala Kolegium Sędziów ZPRP.

§ 11

Ustala się następujące kategorie sędziów związkowych piłki ręcznej, od najniższej do najwyższej:

- 1) sędziowie związkowi uprawnieni do prowadzenia zawodów szczebla centralnego, nie wymienionych w pkt 2 – 4,
- 2) sędziowie związkowi uprawnieni do prowadzenia zawodów II ligi,
- 3) sędziowie związkowi uprawnieni do prowadzenia zawodów I ligi,
- 4) sędziowie związkowi uprawnieni do prowadzenia zawodów superligi.

§ 12

1. Osiągnięcie najniższej kategorii oraz awansowanie na wyższe kategorie sędziego związkowego piłki ręcznej jest uzależnione od wyników:
 - 1) testu teoretycznego,
 - 2) testu praktycznego,
 - 3) oceny dotychczasowego sędziowania na podstawie analizy arkuszy obserwacyjnych sporządzanych przez delegatów ZPRP.
2. Kolegium Sędziów ZPRP określa z odpowiednim wyprzedzeniem wymagania objęte sprawdzianem teoretycznym i praktycznym, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.
3. Kolegium Sędziów ZPRP przeprowadza testy oraz dokonuje oceny, o których mowa w ust. 1, w czasie kursokonferencji organizowanej dla sędziów związkowych.
4. Otrzymanie pozytywnych wyników testów oraz korzystnej oceny sędziowania stanowi podstawę do wpisania sędziego związkowego piłki ręcznej na jedną z list, o których mowa w § 14 ust. 1.

§ 13

Sędzia związkowy piłki ręcznej nie może być wyznaczony do prowadzenia zawodów:

- 1) szczebla centralnego, jeżeli w danym roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) przekroczył 35 rok życia, a nie awansował do kategorii sędziego co najmniej II ligi,
- 2) II ligi, jeżeli w dany roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) przekroczył 40 rok życia, a nie awansował do kategorii sędziego co najmniej I ligi,
- 3) I ligi, jeżeli w danym roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) przekroczył 45 rok życia, a nie awansował do kategorii sędziego ekstraklasy,
- 4) ekstraklasy, jeżeli w danym roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) przekroczył 50 rok życia.

§ 14

1. Listy sędziów uprawnionych w danym sezonie rozgrywkowym do prowadzenia określonych zawodów piłki ręcznej ustala Zarząd Związku w drodze uchwały na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP.
2. Listy, o których mowa w ust. 1, są publikowane w komunikatach i biuletynach wydawanych przez Kolegium Sędziów ZPRP przed rozpoczęciem rozgrywek w danym sezonie.
3. Kolegium Sędziów ZPRP wyznacza sędziów związkowych do prowadzenia zawodów piłki ręcznej na boisku i dokonuje ewentualnej zmiany obsady sędziowskiej spośród osób umieszczonych na listach, o których mowa w ust. 1.
4. Sędziowie związkowi nie objęci listami sędziów wymienionymi w ust. 1 mogą być wyznaczani do prowadzenia zawodów piłki ręcznej w trybie § 9 ust. 3.

Rozdział 4. Sędziowie piłki ręcznej plażowej

§ 15

1. Sędzia piłki ręcznej plażowej może uzyskać uprawnienie do prowadzenia zawodów w ramach turniejów krajowych i międzynarodowych piłki ręcznej plażowej po spełnieniu warunków wyszczególnionych w ust. 2.
2. Sędzia piłki ręcznej plażowej uzyskuje uprawnienia, o których mowa w ust. 1, jeżeli:
 - 1) uiszczył opłatę na dany sezon i otrzymał stosowną legitymację,
 - 2) nie przekroczył określonego wieku,
 - 3) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie zorganizowane przez Kolegium Sędziów ZPRP,
 - 4) został zamieszczony na liście sędziów uprawnionych,
 - 5) został wyznaczony do prowadzenia konkretnych zawodów.
3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, oraz wzór legitymacji ustala Kolegium Sędziów ZPRP.

§ 16

1. Do sędziowania zawodów piłki ręcznej na piasku mogą być wyznaczani sędziowie piłki ręcznej plażowej, którzy ukończyli 16 lat i nie przekroczyli 50 roku życia.
2. Jeżeli sędzia piłki ręcznej plażowej nie ukończył 18 lat, może prowadzić zawody piłki ręcznej plażowej na piasku wyłącznie z sędzią pełnoletnim.

§ 17

1. Kolegium Sędziów ZPRP organizuje dla sędziów piłki ręcznej plażowej seminarium szkoleniowe, w czasie którego przeprowadza się testy teoretyczne i praktyczne oraz dokonuje oceny dotychczasowego sędziowania na podstawie arkuszy obserwacyjnych.

2. Wymagania objęte sprawdzianami teoretycznymi i praktycznymi, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazane zainteresowanym z odpowiednim wyprzedzeniem.
3. Uczestnictwo w seminarium oraz otrzymanie pozytywnych wyników testów i korzystnej oceny stanowi podstawę do wpisania sędziego piłki ręcznej plażowej na listę sędziów uprawnionych, o której mowa w § 18 ust. 1.

§ 18

1. Listę sędziów piłki ręcznej plażowej uprawnionych w danym sezonie rozgrywkowym do prowadzenia zawodów w turniejach krajowych i międzynarodowych piłki ręcznej plażowej ustala Zarząd Związku na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP.
2. Lista, o której mowa w ust. 1, jest publikowana w komunikacie i biuletynie wydawanym przez Kolegium Sędziów ZPRP przed rozpoczęciem rozgrywek w danym sezonie.
3. Kolegium Sędziów ZPRP wyznacza sędziów piłki ręcznej plażowej na piasku oraz dokonuje ewentualnej zmiany obsady sędziowskiej spośród osób umieszczonych na liście, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 5. Świadczenia na rzecz sędziów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej

§ 19

Sędziowie piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej są uprawnieni do otrzymania od organizatorów zawodów niezbędnej pomocy i ochrony osobistej przed zawodami, w czasie ich trwania oraz po zawodach zgodnie z postanowieniami regulaminów normujących poszczególne rodzaje rozgrywek piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej.

§ 20

1. Sędziom piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej prowadzącym zawody na boisku lub na piasku oraz sędziom sekretarzom i mierzącym czas przysługuje ryczałt sędziowski, obejmujący łącznie świadczenie pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sędziego piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej oraz zryczałtowane koszty podróży z miejsca rozegrania zawodów i z powrotem.
2. Wysokość ryczałtu sędziowskiego jest ustalana corocznie przed rozpoczęciem sezonu rozgrywkowego na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP przez Zarząd Związku w drodze uchwały. Wysokość tego ryczałtu może być w uzasadnionych przypadkach aktualizowana w tym samym trybie w trakcie sezonu.

§ 21

1. Ryczałty sędziowskie, o których mowa w § 20, przysługują, z zastrzeżeniem ust. 2, od Związku i podlegają centralnemu rozliczeniu przez biuro ZPRP w trybie i na zasadach określonych w odrębnej uchwale Zarządu ZPRP.

2. Ryczałty sędziowskie:

- 1) dla sędziów sekretarzy i sędziów mierzących czas w zawodach piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej,
 - 2) dla sędziów prowadzących zawody piłki ręcznej II ligi, Młodzieżowych Mistrzostw Polski (od ćwierćfinałów), Młodzieżowego Pucharu Polski (od ćwierćfinałów), ogólnopolskich rozgrywek dzieci na wszystkich szczeblach w rozgrywkach strefowych, międzywojewódzkich i wojewódzkich, juniorów i młodzików oraz w rozgrywkach szkolnych,
 - 3) dla sędziów prowadzących zawody w turniejach krajowych i międzynarodowych piłki ręcznej plażowej
- przysługują od organizatorów zawodów i podlegają rozliczeniu według zasad i w trybie określonym przez Kolegium Sędziów ZPRP. Sędziowie objęci tym systemem rozliczeń są obowiązani do przedłożenia organizatorom zawodów wymaganych dokumentów.
3. W razie barku wypłaty należnych świadczeń z tytułu prowadzenia zawodów sędzieja piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej powinien powiadomić o tym fakcie:
 - 1) Głównego Księgowego ZPRP w przypadku systemu rozliczeń wymienionego w ust. 1,
 - 2) Kolegium Sędziów ZPRP w przypadku systemu rozliczeń, o którym mowa w ust. 2.

§ 22

1. Sędzia związkowy piłki ręcznej oraz sędzia piłki ręcznej plażowej mają prawo awansowania na sędziów międzynarodowych IHF i EHF, jeśli spełnią warunki i kryteria przewidziane przez te organizacje, tj. poddadzą się testom teoretycznym i praktycznym oraz ocenie dotychczasowego sędziowania na podstawie arkuszy okresowych.
2. Kolegium Sędziów ZPRP określa z wyprzedzeniem wymagania objęte sprawdzianami teoretycznymi i praktycznymi, przeprowadza te sprawdziany oraz dokonuje oceny dotychczasowego sędziowania przez sędziów ubiegających się o uprawnienia międzynarodowe.
3. Uzyskanie pozytywnych wyników sprawdzianów teoretycznych i praktycznych oraz otrzymanie korzystnej oceny dotychczasowego sędziowania stanowi podstawę do skierowania sędziów, o których mowa w ust. 1, na egzamin na sędziów międzynarodowych.
4. Na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP Zarząd Związku zatwierdza w drodze uchwały:
 - 1) listę sędziów skierowanych na egzamin na sędziów międzynarodowych w danym roku,
 - 2) listę sędziów międzynarodowych na dany sezon rozgrywkowy.

§ 23

Sędziowie piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej mogą być odznaczani i wyróżniani w trybie i na zasadach określonych w odrębnej uchwale Zarządu Związku wydanej na podstawie § 40 ust. 2 statutu ZPRP.

Rozdział 6. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej

§ 24

1. Sędziowie piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za naruszenie postanowień statutu i regulaminów ZPRP, przepisów gry w piłkę ręczną i piłkę ręczną plażową oraz przepisów innych aktów prawnych normujących wykonywanie czynności sędziowskich.
2. Zasady i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, określa Regulamin Dyscyplinarny ZPRP.

Uchwała nr 31/11
Zarządu Związku Piłki Ręcznej w Polsce
z dnia 27 czerwca 2011 r.
w sprawie zatwierdzenia Regulaminu wydawania licencji
sędziowskich w ZPRP

Na podstawie § 31 pkt 6 statutu Związku Piłki Ręcznej w Polsce, wpisanego do KRS postanowieniem z dnia 19 marca 2009 r. uchwała się, co następuje :

§ 1

Zatwierdza się Regulamin wydawania licencji sędziowskich w ZPRP w brzmieniu aneksu do uchwały.

§ 2

Upoważnia się Kolegium Sędziów ZPRP do wydawania licencji sędziego związkowego piłki ręcznej i licencji sędziego piłki ręcznej plażowej zgodnie z warunkami określonymi w Regulaminie, o którym mowa w § 1.

§ 3

Upoważnia się zarządy wojewódzkich związków piłki ręcznej (WZPR) do wydawania licencji sędziego okręgowego piłki ręcznej na warunkach, o których mowa w Regulaminie wymienionym w § 1.

§ 4

Traci moc uchwała nr 3/07 Zarządu ZPRP z dnia 12 marca 2007 r. w sprawie Regulaminu przyznawania licencji sędziego piłki ręcznej, zmieniona uchwałą nr 11/10 Zarządu ZPRP z dnia 22 lutego 2010 r.

§ 5

Dotychczas wydane licencje sędziego okręgowego piłki ręcznej i sędziego związkowego piłki ręcznej zachowują swoją ważność i stają się licencjami sędziego okręgowego piłki ręcznej i sędziego związkowego piłki ręcznej w rozumieniu niniejszej uchwały.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes Zarządu ZPRP

Andrzej Kraśnicki

REGULAMIN wydawania licencji sędziowskich w ZPRP

§ 1

Regulamin wydawania licencji sędziowskich w ZPRP, zwany dalej „Regulaminem”, określa w szczególności:

- 1) treść licencji i rodzaje licencji sędziowskich,
- 2) zasady składania wniosków o wydanie poszczególnych rodzajów licencji sędziowskich oraz organy upoważnione do ich rozpatrzenia,
- 3) dokumenty niezbędne do uzyskania licencji sędziowskich,
- 4) przesłanki cofnięcia licencji sędziowskiej oraz formy zaskarżenia tej decyzji,
- 5) zasady ewidencji licencji sędziowskich,
- 6) zasady ustalania opłat za wydanie licencji sędziowskich.

§ 2

1. W ZPRP wyróżnia się następujące rodzaje licencji sędziowskich:
 - 1) licencję sędziego okręgowego piłki ręcznej,
 - 2) licencję sędziego związkowego piłki ręcznej,
 - 3) licencję sędziego piłki ręcznej plażowej.
2. Licencje sędziowskie, o których mowa w ust. 1, są dokumentami wewnętrznymi ZPRP, które potwierdzają, że ich posiadacze:
 - 1) uzyskali kwalifikacje teoretyczne oraz umiejętności praktyczne, niezbędne do prowadzenia określonych zawodów piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej,
 - 2) zobowiązali się do przestrzegania statutu i regulaminów ZPRP oraz przepisów IHF i EHF, w szczególności przepisów gry w piłkę ręczną i piłkę ręczną plażową,
 - 3) zobowiązali się do uczestnictwa w systematycznym podnoszeniu kwalifikacji sędziowskich, prowadzonym przez WZPR lub ZPRP,
 - 4) poddali się przewidzianej przez ZPRP, EHF i IHF odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów tych organizacji.
3. Licencje sędziowskie wydaje się na czas nieokreślony.

§ 3

1. Licencję sędziego okręgowego piłki ręcznej może otrzymać osoba, która:
 - 1) ukończyła co najmniej 16 lat i gimnazjum,
 - 2) odbyła kurs dla sędziów okręgowych piłki ręcznej i zdała egzamin z wynikiem pozytywnym,

- 3) zobowiązała się do przestrzegania statutu i regulaminów ZPRP oraz przepisów IHF i EHF,
 - 4) zobowiązała się do uczestnictwa w szkoleniu i podnoszeniu kwalifikacji sędziowskich, organizowanym przez właściwy WZPR,
 - 5) poddała się odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów ZPRP, EHF i IHF,
 - 6) złożyła do właściwego terytorialnie zarządu WZPR wniosek o wydanie licencji sędziego okręgowego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu.
2. Licencję sędziego okręgowego piłki ręcznej wydaje z upoważnienia Zarządu ZPRP zarząd właściwego WZPR.
 3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, należy dołączyć:
 - 1) zaświadczenie właściwego WZPR o odbyciu kursu dla sędziów okręgowych piłki ręcznej i o zdaniu egzaminu z wynikiem pozytywnym,
 - 2) pisemne zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – 5, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Regulaminu,
 - 3) kopię świadectwa ukończenia gimnazjum, szkoły średniej lub policealnej albo dyplomu ukończenia studiów wyższych,
 - 4) dwa zdjęcia.
 4. Osoba ubiegająca się o licencję sędziego okręgowego, która nie ukończyła 18 lat, przedkłada ponadto pisemną zgodę swoich rodziców lub opiekunów prawnych na wykonywanie funkcji sędziego okręgowego piłki ręcznej.

§ 4

1. Licencję sędziego związkowego piłki ręcznej może otrzymać osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2) posiada co najmniej dwuletni staż jako sędzia okręgowy,
 - 3) aktywnie uczestniczyła w sędziowaniu zawodów piłki ręcznej w macierzystym WZPR,
 - 4) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - 5) ukończyła z wynikiem pozytywnym kurs ZPRP dla sędziów związkowych,
 - 6) do dnia 31 lipca roku złożenia wniosku nie przekroczyła 32 roku życia, a w przypadku byłego zawodnika piłki ręcznej – 35 roku życia,
 - 7) złożyła do Kolegium Sędziów ZPRP wniosek o wydanie licencji sędziego związkowego piłki ręcznej według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu.
2. Licencję sędziego związkowego piłki ręcznej wydaje z upoważnienia Zarządu ZPRP Kolegium Sędziów ZPRP.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, należy dołączyć:
 - 1) kopię licencji sędziego okręgowego,
 - 2) kopię świadectwa ukończenia szkoły średniej lub policealnej albo dyplomu ukończenia studiów wyższych,

- 3) zaświadczenie o ukończeniu z wynikiem pozytywnym kursu ZPRP dla sędziów związkowych,
- 4) zaświadczenie macierzystego WZPR o liczbie zawodów piłki ręcznej sędziowskich przez wnioskodawcę w ciągu ostatnich dwóch lat,
- 5) dwa zdjęcia.

§ 5

1. Licencję sędziego piłki ręcznej plażowej może otrzymać osoba, która:
 - 1) ukończyła gimnazjum i posiada co najmniej 16 lat,
 - 2) odbyła kurs dla sędziów piłki ręcznej plażowej i zdała egzamin z wynikiem pozytywnym,
 - 3) zobowiązała się do przestrzegania statutu i regulaminów ZPRP oraz przepisów IHF i EHF,
 - 4) zobowiązała się do uczestnictwa w szkoleniu i podnoszeniu kwalifikacji sędziowskich, organizowanym przez ZPRP,
 - 5) poddała się odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów ZPRP, EHF i IHF,
 - 6) złożyła do Kolegium Sędziów ZPRP wnioski o wydanie licencji sędziego piłki ręcznej plażowej według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu.
2. Licencję sędziego piłki ręcznej plażowej wydaje z upoważnienia Zarządu ZPRP Kolegium Sędziów ZPRP.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, należy dołączyć:
 - 1) zaświadczenie o ukończeniu z wynikiem pozytywnym kursu ZPRP dla sędziów piłki ręcznej plażowej,
 - 2) pisemne zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – 5, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Regulaminu,
 - 3) kopie świadectwa ukończenia gimnazjum, szkoły średniej, policealnej lub dyplomu ukończenia studiów wyższych,
 - 4) dwa zdjęcia.
4. Jeżeli o licencję sędziego piłki ręcznej plażowej ubiega się osoba niepełnoletnia, przepis § 3 ust. 4 stosuje się.
5. Jeżeli o licencję sędziego piłki ręcznej plażowej ubiega się sędzia okręgowy lub związkowy piłki ręcznej, do wniosku dołącza kopię licencji sędziego okręgowego lub związkowego oraz zaświadczenie o ukończeniu z wynikiem pozytywnym kursu ZPRP dla sędziów piłki ręcznej plażowej.

§ 6

1. Kolegium Sędziów ZPRP lub zarząd właściwego WZPR cofa licencję sędziowską w razie:
 - 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądowym na utratę praw publicznych,
 - 2) udokumentowanego działania na szkodę ZPRP,
 - 3) orzeczenia dożywotniej dyskwalifikacji,
 - 4) odmowy uczestniczenia w szkoleniu i podnoszeniu kwalifikacji sędziowskich,

organizowanym przez ZPRP lub WZPR.

2. Postępowanie w sprawie cofnięcia licencji sędziowskiej wszczyna się z urzędu albo na wniosek WZPR lub kolegiów i komisji ZPRP.

§ 7

1. Od decyzji, o których mowa w § 6, sędziemu przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej ZPRP w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji.
2. Odwołanie należy złożyć za pośrednictwem Kolegium Sędziów lub zarządu właściwego WZPR po wpłaceniu na rzecz ZPRP kaucji w kwocie 2000 złotych.
3. Orzeczenie Komisji Odwoławczej ZPRP podjęte po rozpatrzeniu odwołania, o którym mowa w ust. 2, jest ostateczne.

§ 8

1. Kolegium Sędziów ZPRP prowadzi ewidencję wydanych licencji sędziego związkowego piłki ręcznej oraz ewidencję licencji sędziego piłki ręcznej plażowej.
2. Zarząd właściwego WZPR prowadzi ewidencję wydanych licencji sędziego okręgowego piłki ręcznej.
3. Każda z ewidencji, o których mowa w ust. 1 i 2, powinna zawierać w szczególności:
 - 1) numer bieżący ewidencji,
 - 2) imię i nazwisko sędziego,
 - 3) datę urodzenia sędziego,
 - 4) adres zamieszkania sędziego,
 - 5) datę wydania licencji,
 - 6) datę cofnięcia licencji,
 - 7) rubrykę „Uwagi”.
4. Ewidencja, o których mowa w ust. 1 i 2, łącznie z dokumentami, o których mowa w § 3 – 5, stanowią sędziowskie akta ewidencyjne oraz powinny być gromadzone systematycznie i przechowywane.

§ 9

1. Kolegium Sędziów ZPRP oraz zarząd właściwego WZPR mogą pobierać opłatę za wydane przez siebie licencje sędziowskie.
2. Wysokość opłaty licencyjnej jest ustalana corocznie, na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP, przez Zarząd ZPRP w formie uchwały.

W N I O S E K
o wydanie licencji sędziego okręgowego piłki ręcznej*,
sędziego związkowego piłki ręcznej*,
sędziego piłki ręcznej plażowej*

Ja, niżej podpisany

urodzony

zamieszkały w

telefon _____ e-mail _____

wnoszę o wydanie mi licencji sędziego okręgowego piłki ręcznej *, sędziego związkowego piłki ręcznej*, sędziego piłki ręcznej plażowej*.

Do wniosku załączam następujące dokumenty:

- 1) zaświadczenie właściwego WZPR*, Kolegium Sędziów ZPRP*, o ukończeniu kursu dla sędziów i zdaniu egzaminu z wynikiem pozytywnym,
- 2) zobowiązania kandydatów na sędziów według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Regulaminu, własnoręcznie podpisane*,
- 3) kopia licencji sędziego okręgowego lub kopia licencji sędziego związkowego piłki ręcznej*,
- 4) zaświadczenie macierzystego WZPR o liczbie zawodów piłki ręcznej sędziowanych przez wnioskodawcę w ciągu ostatnich dwóch lat*,
- 5) kopia świadectwa ukończenia gimnazjum*, szkoły średniej*, szkoły policealnej*, dyplomu ukończenia studiów wyższych*,
- 6) pisemna zgoda rodziców lub opiekunów prawnych na wykonywanie funkcji sędziego piłki ręcznej lub piłki ręcznej plażowej*,
- 7) dwa zdjęcia.

Miejscowość i data

Podpis wnioskodawcy

*niewłaściwe skreślić

Z O B O W I A Z A N I A
kandydatów na sędziów okręgowych piłki ręcznej
i sędziów piłki ręcznej plażowej

Ja, niżej podpisany

urodzony

zamieszkały w

telefon _____ e-mail _____

zobowiązuję się do :

- 1) przestrzegania statutu i regulaminów ZPRP oraz przepisów IHF i EHF w szczególności przepisów gry w piłkę ręczną*, przepisów gry w piłkę ręczną plażową*,
- 2) uczestnictwa w systematycznym podnoszeniu kwalifikacji sędziowskich, prowadzonych przez WZPR lub ZPRP,
- 3) poddania się odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie określonych przepisów ZPRP, IHF i EHF.

Miejscowość i data

Podpis wnioskodawcy

*niewłaściwe skreślić

Uchwała nr 32/11
Zarządu Związku Piłki Ręcznej w Polsce
z dnia 27 czerwca 2011 r.
w sprawie warunków wykonywania funkcji delegata ZPRP
oraz sędziego głównego turniejów piłki ręcznej
i piłki ręcznej plażowej

Na podstawie § 31 pkt 6 statutu Związku Piłki Ręcznej w Polsce, wpisanego do KRS postanowieniem z dnia 19 marca 2009 r. uchwała się, co następuje :

§ 1

Zatwierdza się Regulamin wykonywania funkcji delegata ZPRP oraz sędziego głównego turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej w brzmieniu aneksu do uchwały.

§ 2

Upoważnia się Kolegium Sędziów ZPRP do wyznaczania pełnomocników Związku na poszczególne zawody piłki ręcznej.

§ 3

Upoważnia się Zarządy WZPR do ustanawiania, jeżeli uznają to za zasadne, swoich pełnomocników na zawody prowadzone z upoważnienia ZPRP oraz do określania ich praw i obowiązków.

§ 4

Traci moc uchwała nr 4/07 Zarządu Związku Piłki Ręcznej w Polsce z dnia 12 marca 2007 r. w sprawie warunków wykonywania funkcji delegata – obserwatora zawodów piłki ręcznej, zmieniona uchwałą nr 29/08 z dnia 26 czerwca 2008 r. uchwałą nr 69/08 z dnia 13 listopada 2008 r. oraz uchwałą nr 11/10 z dnia 22 lutego 2010 r.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji na stronie internetowej ZPRP.

Prezes Zarządu ZPRP

Andrzej Kraśnicki

REGULAMIN
wykonywania funkcji delegata ZPRP
oraz sędziego głównego turniejów piłki ręcznej
i piłki ręcznej plażowej

§ 1

1. Regulamin wykonywania funkcji delegata ZPRP oraz sędziego głównego turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej, zwany dalej „Regulaminem” , określa w szczególności:
 - 1) status prawny delegata ZPRP i sędziego głównego piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej , w tym zasady i warunki ich powoływania i wyznaczania,
 - 2) obowiązki i uprawnienia delegata ZPRP przed, w trakcie i po zakończeniu zawodów piłki ręcznej,
 - 3) obowiązki i uprawnienia sędziego głównego turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej,
 - 4) wysokość ryczałtu sędziowskiego dla delegatów ZPRP i sędziów głównych turniejów oraz sposoby jego wypłaty.
2. Regulamin dotyczy delegatów ZPRP oraz sędziów głównych turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej, organizowanych bezpośrednio przez ZPRP.
3. Obowiązki i uprawnienia delegatów i sędziów głównych zawodów prowadzonych na podstawie upoważnienia ZPRP przez WZPR , jeżeli zajdzie potrzeba ich powoływania, określają upoważnione Zarządy WZPR.

§ 2

1. Delegat ZPRP jest pełnomocnikiem Zarządu Związku, upoważnionym i zobowiązanym w szczególności do:
 - 1) zapewnienia zawodów bezpiecznych, równych, zgodnych z przepisami gry w piłkę ręczną i regulaminami rozgrywek oraz duchem sportowej organizacji,
 - 2) zapewnienia warunków współzawodnictwa uczestniczących w zawodach drużyn,
 - 3) dokonywania oceny pracy sędziów prowadzących zawody (boiskowych i stolikowych).
2. Delegat ZPRP jest uprawniony do podejmowania decyzji we wszystkich sprawach zaistniałych przed rozpoczęciem, w czasie trwania i po zakończeniu zawodów mających wpływ na organizację, bezpieczeństwo i sprawne prowadzenie zawodów, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. Obowiązki i uprawnienia delegata ZPRP, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mogą naruszać obowiązków i uprawnień sędziów prowadzących zawody, przewidzianych w Przepisach gry w piłkę ręczną.

4. Delegat ZPRP nie może pełnić funkcji sędziego na boisku, niezależnie od charakteru i rodzaju zawodów piłki ręcznej, ani też realizować innych zadań niż określone w Regulaminie.

§ 3

1. Delegat ZPRP w czasie pełnienia swojej funkcji jest obowiązany:
 - 1) godnie reprezentować władze Związku,
 - 2) posiadać przy sobie dokumenty obejmujące w szczególności Przepisy gry w piłkę ręczną oraz regulaminy danych rozgrywek,
 - 3) występować w obowiązującym ubiorze i przestrzegać estetycznego wyglądu.
2. Obowiązujący ubiór delegata ZPRP składa się z jednolitej marynarki koloru ciemnego z widocznym identyfikatorem oraz koszuli z krawatem.

§ 4

1. Delegatów ZPRP na każdy sezon rozgrywkowy powołuje w drodze uchwały Zarząd Związku, na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP. Lista delegatów ZPRP podlega publikacji w komunikacie i biuletynie wydawanym przez Kolegium Sędziów ZPRP przed rozpoczęciem rozgrywek szczebla centralnego w danym sezonie.
2. Delegatem ZPRP może być osoba, która co najmniej:
 - 1) posiada biegłą znajomość Przepisów gry w piłkę ręczną i regulaminów poszczególnych rodzajów rozgrywek szczebla centralnego,
 - 2) w danym roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) nie ukończyła 68 lat, a w przypadku byłych lub aktualnych delegatów EHF i IHF oraz byłych lub aktualnych przewodniczących Kolegium Sędziów ZPRP – 70 lat.

§ 5

1. Kolegium Sędziów ZPRP wyznacza delegata ZPRP na poszczególne zawody i dokonuje ewentualnej zmiany w obsadzie tej funkcji.
2. Delegat ZPRP powinien być powiadomiony przez organizatora zawodów o terminie i miejscu ich rozgrywania zgodnie z ustaleniami zawartymi w regulaminach obowiązujących w poszczególnych rodzajach rozgrywek.

§ 6

1. Do obowiązków delegata ZPRP przed rozpoczęciem zawodów należy w szczególności:
 - 1) przybycie na miejsce zawodów co najmniej jedną godzinę przed ich rozpoczęciem oraz niezwłoczne nawiązanie kontaktu z przedstawicielem organizatora zawodów, kierownikami drużyn i sędziami,
 - 2) dokonanie oględzin obiektu i urządzeń,
 - 3) omówienie spraw związanych z bezpieczeństwem zawodów,
 - 4) sprawdzenie posiadania przez organizatora zawodów zezwolenia lokalnych organów samorządowych na ich przeprowadzenie, jeśli takie zezwolenie jest wymagane,

- 5) sprawdzenie posiadania licencji przez zawodników i trenerów oraz ich aktualności, a także uprawnień innych osób oraz innych dokumentów, których sprawdzenie wymagane jest przez regulaminy rozgrywek,
 - 6) dokonanie weryfikacji rozliczenia sędziów z ich delegacji pod względem jego zgodności z przepisami i rzetelności sporządzenia (nie dotyczy rozgrywek ekstraklasy i I ligi).
2. Delegat ZPRP dokonuje oględzin obiektu i urządzeń (ust. 1 pkt 2) w celu ustalenia, czy ich stan umożliwi rozegranie zawodów zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminami. W przypadku stwierdzenia braków i nieprawidłowości delegat ZPRP zobowiązuje organizatora zawodów do niezwłocznego ich usunięcia.
 3. W ramach realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, delegat ZPRP organizuje spotkanie z przedstawicielem organizatora zawodów, kierownictwami drużyn, sędziami oraz osobami odpowiedzialnymi za służby porządkowe i omawia z nimi obowiązki poszczególnych osób związane z organizacją spotkania, jakie wynikają z przepisów gry i postanowień regulaminu rozgrywek, dotyczących przede wszystkim bezpieczeństwa uczestników zawodów i widzów.

§ 7

1. Do kompetencji delegata ZPRP w trakcie zawodów należy nadzorowanie zgodnego z regulaminem rozgrywek przebiegu zawodów, a w szczególności:
 - 1) nadzorowanie prawidłowości pracy sekretarza zawodów, sędziego mierzącego czas i spikera i lekarza zawodów lub ratownika medycznego,
 - 2) prowadzenie obserwacji wykonywanych przez sędziów czynności oraz odnotowywania w arkuszu obserwacyjnym spostrzeżeń dotyczących ich pracy,
 - 3) udzielanie sędziom pomocy w sytuacjach spornych i wątpliwych,
 - 4) podejmowanie decyzji i działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom i widzom lub usunięcia przyczyn jego zagrożenia
2. W ramach realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, delegat ZPRP może dokonać zmiany obsady sędziego sekretarza lub sędziego mierzącego czas, jeżeli stwierdzi, że popełniają oni rażące nieprawidłowości i dopuszczają się poważnych zaniedbań w pracy. Może on również dokonać zmiany spikera lub nakazać zaniechanie wykonywania przez niego czynności pod rygorem przerwania zawodów, jeżeli rażąco niewłaściwie pełni swoje obowiązki, a zwłaszcza gdy jego tendencyjne komentarze mogą wywołać niesportową reakcję publiczności.
3. W ramach realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, delegat ZPRP przekazuje sędziom – na ich wniosek – opinie w kwestiach regulaminowo-porządkowych, które budzą ich wątpliwości, a także rozstrzyga w sprawach spornych związanych z interpretacją ustaleń zawartych w regulaminach rozgrywek. Delegat ZPRP jest obowiązany także do poinformowania sędziów, jeżeli podejmowane przez nich decyzje naruszają przepisy gry i stwarzają groźbę powtórzenia zawodów.
4. Dla realizacji zadania, o którym mowa w ust 1 pkt 4, delegat ZPRP jest obowiązany do reagowania na wszelkie nieprawidłowości występujące w trakcie zawodów, które mają wpływ na ich atmosferę i przebieg oraz bezpieczeństwo uczestników i widzów, a także ochronę osobistą sędziów i innych osób oficjalnych

przebywających na zawodach. Delegat ZPRP jest uprawniony do podejmowania decyzji porządkowych w przypadkach zagrożenia dla sportowego przebiegu zawodów oraz bezpieczeństwa ich uczestników i widzów, łącznie z usunięciem poszczególnych uczestników zawodów lub całej widowni z obiektu, a nawet przerwania zawodów.

§ 8

1. Delegat ZPRP jest zobowiązany po zakończeniu zawodów w szczególności do:
 - 1) zadbania o bezpieczeństwo sędziów,
 - 2) sprawdzenia protokołu zawodów,
 - 3) dokonania oceny organizacji spotkania i pracy sędziów,
 - 4) wypełnienia „Arkusza obserwacyjnego sędziów” i przesłania go w ciągu 48 godzin do Kolegium Sędziów ZPRP,
 - 5) wypełnienia „Raportu delegata zawodów” i przesłania go w ciągu 48 godzin do Kolegium Ligi ZPRP.
2. Delegat ZPRP nie może opuścić swojego stanowiska, dopóki nie upewni się, że sytuacja nie zagraża incydentami lub zakłóceniem porządku i bezpieczeństwa oraz pozwala na bezpieczne przejście sędziów do szatni.
3. Delegat ZPRP sprawdza sporządzony przez sędziów protokół zawodów i jest odpowiedzialny za prawidłowość i kompletność danych zawartych w protokole.
4. Delegat ZPRP uczestniczy w spotkaniu z sędziami i osobami reprezentującymi drużyny biorące udział w zawodach i w jego trakcie przedstawia swoją ocenę organizacji spotkania i pracy sędziów wraz z oceną punktową ich sędziowania.

§ 9

1. Sędziowie główni turniejów piłki ręcznej i piłki ręcznej plażowej są pełnomocnikami odpowiednio:
 - 1) Kolegium Ligi – w turniejach międzynarodowych i seniorskich w piłce ręcznej,
 - 2) Komisji Rozgrywek Młodzieżowych ZPRP – w turniejach młodzieżowych w piłce ręcznej, prowadzonych bezpośrednio przez ZPRP,
 - 3) Komisji do spraw Piłki Ręcznej Plażowej – w turniejach krajowych i międzynarodowych w piłce ręcznej plażowej.
2. Sędziów głównych turniejów, o których mowa w ust. 1, powołuje Kolegium Sędziów ZPRP na wniosek odpowiednio Kolegium Ligi ZPRP, Komisji Rozgrywek Młodzieżowych ZPRP lub Komisji do spraw Piłki Ręcznej Plażowej.
3. Sędziowie główni w czasie turniejów, o których mowa w ust. 1:
 - 1) wykonują zadania określone w § 3 i w § 6 – 8 Regulaminu,
 - 2) podejmują decyzje organizacyjno-porządkowe przewidziane w odpowiednich regulaminach rozgrywek,
 - 3) pełnią funkcję organu dyscyplinarnego I instancji w sprawach wykroczeń popełnionych przez uczestników turnieju w granicach określonych w regulaminach odpowiednich rozgrywek,
 - 4) rozpatrują protesty od decyzji sędziów prowadzących zawody na zasadach i w trybie określonych w regulaminach odpowiednich rozgrywek.

§ 10

1. Delegatom ZPRP i sędziom głównym turniejów, o których mowa w § 9, przysługuje ryczałt sędziowski w wysokości określonej w tabeli, która stanowi załącznik do uchwały Zarządu Związku podejmowanej, na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP, przed rozpoczęciem sezonu rozgrywkowego. Tabela ta może być w tym samym trybie aktualizowana w ciągu sezonu.
2. Wysokość ryczałtu sędziowskiego, o którym mowa w ust. 1, może być różnicowana w zależności od tego, czy zadania delegata lub sędziego są wykonywane:
 - 1) na terenie województwa, gdzie znajduje się miejsce ich zamieszkania, czy też poza tym terenem,
 - 2) w sobotę, w niedzielę i święta, czy też w dni powszednie.

§ 11

1. Ryczałty sędziowskie, o których mowa w § 10 ust. 1, dla delegatów ZPRP oraz sędziów głównych turniejów międzynarodowych i seniorskich w piłce ręcznej przysługują od ZPRP i podlegają centralnemu rozliczeniu przez Biuro Związku w trybie i na zasadach określonych w odrębnej uchwale Zarządu ZPRP.
2. Ryczałty sędziowskie, o których mowa w § 10 ust. 1, dla sędziów głównych turniejów młodzieżowych w piłce ręcznej oraz turniejów krajowych i międzynarodowych w piłce ręcznej plażowej, przysługują od organizatorów tych zawodów w trybie określonym przez Kolegium Sędziów w porozumieniu z Komisją Rozgrywek Młodzieżowych ZPRP lub Komisją do spraw Piłki Ręcznej Plażowej ZPRP. Osoby objęte tym systemem rozliczeń są obowiązane do przedłożenia organizatorom zawodów wymaganych dokumentów.

§ 12

1. Zarząd Związku, na wniosek Kolegium Sędziów ZPRP, zatwierdza w drodze uchwały kandydatury na delegatów EHF i IHF na dany sezon sportowy.
2. Kandydatem na delegata EHF lub IHF może być osoba, która co najmniej:
 - 1) posiada biegłą znajomość Przepisów gry w piłkę ręczną lub w piłkę ręczną plażową oraz regulaminów rozgrywek międzynarodowych,
 - 2) w danym roku kalendarzowym (do dnia 31 lipca) nie ukończyła 70 lat,
 - 3) posiada biegłą znajomość języka angielskiego.

§ 13

1. Delegaci ZPRP oraz sędziowie główni turniejów ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za naruszenie postanowień statutu i regulaminów ZPRP, Przepisów gry w piłkę ręczną lub w piłkę ręczną plażową oraz przepisów innych aktów prawnych normujących organizowanie i prowadzenie zawodów sportowych.
2. Zasady i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także rodzaje i wymiar kar określa Regulamin Dyscyplinarny ZPRP.